

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500

Nr. 154

Vol. LXXVII Kaina 25c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, AUGUST 5, 1983

Aušra Nr. 34(74)

Visasąjunginė korupcija ir visaliaudinis abejingumas

Be valdžios leidimo negalima net tvoros užsitverti

(Tęsinys)

Prūsų valdžia kadaise įvairiais potvarkiais smulkmeniškaip reglamentavo savo pavaldinių, ypač beteisių būrų gyvenimą. Nurodinėjo ką statyti, kaip statyti, net kokius drabužius dėvėti. Baudžiavos laikais valstiečiai, tvarkydami savo šeimos ar ūkio reikalus, ne vienu atveju turėdavo atsiklausti savo pono ir gauti jo leidimą. Dabar privatai žmogaus gyvenimą panašiai reguliuoja tarybinė valdžia.

Net kaime, kolūkio gyvenvietėje, valstietis savo nuožūra negali pasistatyti namo, be rajono architekto leidimo neturi teisės net jo perstatyti, pakeisti dydžio ar išvaizdos. Daugelyje vietų net tvoros užsitverti negali... Daržo plotas nustatytas, auginamųjų gyvulių skaičius nustatytas, tveriamos tvoros aukštis nustatytas... Tiesa, dar nenustatytas kėdžių skaičius bute ir lovos plotas... Bet gal ir tam ateis laikas.

Iš viršaus duoti planai gamyboje, iš viršaus primetami nutarimai ir potvarkiai, reglamentuoją privatų gyvenimą, visiškas politinis beteisiškumas, net konstitucijos „garantuotų“ teisių nepaisymas — visa tai žmogų psichologiškai paruošia būti abejingam visur ir viskam. Jis mato, kad iš jo tik reikalaujama, kad jis už daug ką, net už tą pačią iš viršaus primestą netvarką tik kaltinamas, o jokių teisių padėčiai ištaisyti neturi. Tada į viską numoja ranka, ir visais būdais, lega-

liais ir nelegaliais, ima rūpintis tik savo asmeniskais reikalais ir interesais. Jei gali paimti — imk! Jei gali nepa-daryti — nedirbk! Jei pavyks ką sukombinuoti — kombi- nuok! Juk visi taip daro. Kuo didesnis viršininkas, kuo daugiau galimybių turi — tuo labiau jomis naudojasi. Paga- liau pati valdžia juk viską iš liaudies ima taip ir tokiais kiekiais, kokiais nori ir kada nori, ir deda ten, kur jai, val- džiai, o ne liaudžiai reikia.

Tad visi ir kombinuoja, ima, griebia, o darbą nuo savęs stumia kiek kas ga- lėdami. Stumia vienas nuo kito ne tik darbe, įstaigo- se, interesantus biurokra- tiškai siuntinėdami iš vie- no kabineto į kitą, bet ir politikliniose, versdami laukti ilgose eilėse, priima- muosiuose prie viršininkų durų, namų valdybose, ku- ro kontorose... Visur darsi- mas, vilkinimas, tušti pa- žadai.

Nesulaukęs jam priklausan- čios paslaugos iš valdiškos įstaigos, pilietis numoja ranka ir ima ieškoti privačių kelių. Tariai, samdo, moka kartais tu pačių valdiškų įstaigų dar- buotojams. Taip atsiremon- tuoja butą, pasitvarko, o atly- ginimai nedideli. Bet kai jam jo darbovietėje — ligoninėje, įstaigoje, kontoroje ar pardu- tuvėje — pasiūlys kyši, jis neatsisakys. Jis jį paims gal iš to paties santechnikos, kuris jam vakar taisė kanalizaciją, ar siuvėjo, kuriam rytoj teks sumokėti už kostiumą... Taip ir atsiranda privati inicia- tyva, privati ekonomika ir privati rinka.

Susiklosto dvilypis gyvenimas.

Bet apie šį antrą, privatų gyvenimą, kalbama tik priva- čiai. Oficialiai, susirinkimuose, pasitarimuose, posėdžiuose, spaudoje galima kalbėti tik apie išorinę, fasadinę tary- binio gyvenimo pusę. Ją reikia liaupsinti, girti, jos „laimėji- mais“ didžiulius. Tad visi ir kalba, ir liaupsina, netikė- dami patys tuo, ką sako, žino- dami, kad netiki ir tie, kurie klausia. Vieni abejingai šneka, kiti abejingi tam, ką girdi. Tik pirmieji dar turi pavaizduoti, esą įsitikinę, susirūpinę, besi- stengia, besisieloja... Antrie- siams nė to nereikia, nebent kartais paploti... Taip vieni kalba, kiti ploja, bet iš tikrųjų visi abejingi iki širdies gel- mių, iki kaulo smegenų. Tik savo abejingumą pridengia atitinkama kauke.

Taip dvilypis gyvenimas gimdo dvideidiškumą. Materialinę korupciją se- ka moralinė korupcija. Blogis gali gimdyti tik blo- gi. Visaliaudinis abejingumas yra atsakymas į visa- sąjunginį liaudies bėteisiškumą. Tai gaiva- liška liaudies reakcija į valdžios pastangas tvar- kyti žmonių gyvenimą nesiderinant prie jų pačių žmonių. Šis abejingumas dalinai paralyžiuoja ar bent silpnina valdžios veiksmus, bet, iš kitos pusės, nuodija ir pačią vi- suomenę, žaloja žmogų.

Kaip alternatyva tam gali būti tik laisvė, tvarka ir žmo- gaus teisių gerbimas!

P. Savėnas

— Valstybės sekretorius George Shultz ir komercijos sekretorius Malcolm Baldrige prezidentui Reaganui reko- mendavo sumažinti eksporto kontrolę naftos ir dujų maši- noms į Sovietų Sąjungą.

— Irakas sako, kad jo kari- nės pajėgos atmušė Irano puolimus, nušovė kelis šimtus priešų karių ir sunaikino 10 tankų. Nuo ofensyvios pradžios iraniečių žuvo apie 7,500. Savo nuostolių ne- pranešė.

Vienas gražiausių Lietuvos kampelių — Trakų-Galvės ežeras.

Nauja atstovė iš San Francisco

Washingtonas. — Nese- niai įvykusiuose papildomuose rinkimuose Kongreso vietą, kuri liko tuščia, mirus kongresmanui Philip Burton iš San Francisco, teko jo našlei Sala Galant Burton. Ji yra gimusi žydų šeimoje Lenkijoje ir į Ameriką atvyku- si 1939 m.

Žydų telegramų agentūra (JTA) skelbia, kad su 57 metų amžiumi S. Burton dabar Atstovų Rūmuose bus 31 žydas atstovas. Ji pakels žydų moterų skaičių Atstovų Rūmuose iki trijų, visos iš Kalifornijos. Kitos dvi yra: San Francisco demokratė Barbara Boxer ir Los Angeles respublikonė Bobbi Fiedler. Senate yra aštuoni žydai, praneša JTA.

Washingtonas. — Karo lai- vas buvo sulaikęs vieną sovie- tų laivą, Aleksander Uljanov, netoli Nikaragvos krantų ir radijo bangomis apklausinė- jo, kokias prekes jis gabe- na. Sovietų kapitonas sakė, kad laive nieko kariško nėra.

Vietname nuteisė kunigus

Hong-Kong. — Vietnamo vadinamasis liaudies teismas Ho Chi Minh mieste, buvu- siame Saigone, sunkiomis kaltėms bausmėmis nuteisė 12 vietnamičių vienuolių ir kunigų, iš jų 7 jėzuitus ir vieną dominikoną. Jie buvo kaltinami priešvalstybine veikla ir antirevoliucine propaganda. Vienas kunigas buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos, du jėzuitai 15 ir 12 metų kalėti, kiti laisvės atėmi- mu ligi penkerių metų. Vietna- mas yra vienas tų komunistų valdomų kraštų, kuriuose Bažnyčia ir tikintieji ypač žiauriai persekiojami.

KGB bandė užverbuoti

Canberra. — Ministras pir- mininkas, darbiečių partijos vadas Bob Hawke viešai pasa- ke, kad sovietų KGB bandė užverbuoti vieną žmogų, užimančį atsakingas pozicijas jo partijoje. Po to sovietų agen- tas Valery Ivanov iš Austr- lijos buvo išvarytas.

Tam Libano vaikui labai įdomu pažūrėti pro raketsvaizdžio vamzdi.

Amerikos raketos Čadui

N'Djamena, Čadas. — I Čadą atvyko trys amerikie- čiai kariniai patarėjai ir atvežė 30 modernių priešlėk- tuvinių raketų. Libijos žinių agentūra Jana sako, kad jų karinei aviacijai išaktyta paskandinti lėktuvnešį Eisen- hower, jeigu jis įplauktų į 300 mylių zoną nuo Libijos krantų, į įlanką, kurią Libija savinasi, laiko teritoriniais vandenimis, nors nei Ameri- ka, nei kiti kraštai to nepripa- žįsta. Lėktuvnešis stovi Vidur-

žemio jūros vidury, kur jis ketina plaukti, neskelbiama. Čado oficialūs sluoksniai tvirtina, kad Libijos lėktuvai Faya-Largeau miestą bombar- davo ir trečiadienį, iš viso pen- kias dienas iš eilės, bet Libi- jos atstovas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje paneigė, pavadindamas tai melu, o visas žinias, skleidžiamas pasauly — Amerikos fabri- kacija.

Valstybės departamente sakoma, kad reikia sulaukyti Libijos diktatoriaus Kaddafi agresiją. Jeigu to nepadary- sime, kai jis bando susidoroti su menkai ginkluotu Čadu, vėliau tą patį padarys su Egiptu ir Sudanu. Taip kalba ne vien Amerikos atstovai, bet ir kitų Afrikos valstybių vadai. Zairo prezidentas Mobutu Sese Seko irgi tvir- tina, kad Libijos kariai ir jos sukurstyti sukilėliai kovoja Čado šiaurinėje daly. Zairas Čadui pasiūlė pagalbos — 1,600 karių ir 6 lėktuvus.

Nusiginkluoti — tik Amerikai

Viena. Užsienio spaudos agentūros praneša, kad sovie- tinis teismas nuteisė trim metams laisvės atėmimu iš Sibiro kilusį darbininką Aleksandrą Šatravką už tariamą antisovietinę veiklą. Šatravka iš tikrųjų nuteistas dėl to, kad platino neofi- cialaus sąjūdžio už taiką pareiškimą, kuriame ne tiktai Jungtinės Amerikos Valstijos, bet ir Sovietų Sąjunga buvo kviečiama sunaikinti savo turimus branduolinius ginklus. Kadangi toks kvie- timas nesiderina su oficialia sovietinės valdžios politika, Šatravka buvo apkaltintas antisovietine veikla. Užsienio spaudos agentūros primena, jog tai nebe pirmas sovietinės valdžios susidorojimas su taikos šalininkais.

Rašo apie Gajausko kancias

— Ciurichas. — Dienraštis anglų kalba „The Internati- onal Herald Tribune“ atspaus- dino ilgą dviejų skaitytųjų — Suzanne Thom ir Vendla Meyer — laišką redakcijai apie lietuvių sąžinės bėlaivį Balį Gajauską. Gajauskas, rašo laiško autorės, yra savo tėvynės tragiškos istorijos auka. Jis buvo pirmą kartą suimtas būdamas vos 22-ų metų amžiaus ir nuo to laiko buvo sovietų kalinamas ištisą gyvenimą, išskyrus trumpą ketverių metų laikotarpį, tarp 1973 ir 1977. Pirmoji pilnai atlikta 25-rių metų lagerio bausmė jo nepakirto. Sugrįžęs į tėvynę, Gajauskas rašė protestus sovietinei valdžiai dėl nežmoniškų kalinimo sąly- gų sovietų priverčiamųjų dar- bų lageriuose, pasirašinėjo peticijas dėl kitamincijų ir sąži- nės kalinčių išlaisvinimo, galimybių ribose ir rizikuo- damas asmenine laisve siekė padėti kalinijų šeimoms. Dėl to 1977 jis vėl buvo suimtas, pakaltintas priešsovietine propaganda ir agitacija ir nuteistas 10 metų kalėti ir 5 metams tremties. Pagal turimas žinias nuo 1980 jis yra kalinamas Permės griežto reži- mo lageryje. Jam leidžiama tik du kartus metuose pasima- tyti su žmona, jo nepasiekia dauguma jam siunčiamų laišku, lageryje nėra reikia- mos medicinės priežiūros. Ga- jausko likimu galimybių ribose rūpinasi Tarptautinė amnestijos organizacija, ypač jos skyriai Vakarų Vokietijo- je, Olandijoje ir Prancūzijoje.

Opozicija Libane

Beirutas. — Trys žinomi Libano politikai sudarė ben- drą „Tautinio išganymo fron- tą“, kuris veiks prieš prezi- dento Gemayelio vyriausybę. Fronto vadas — socialistas druzų vadas Walid Jumblatt. Atsiskaidęs pasirašė buvęs premjeras Rashid Karami ir buvęs prezidentas Suleiman Franjeh. Pareiškime sakoma, kad frontą remia Sirijos ir Libijos vyriausybės. Naujas Libano politinis veiksnys valdys Libano sritis, kuriose stovi Sirijos kariuomenė. Libano politikai bijo, kad Libanas bus suskaldytas į tris dalis. Vieną, pietinę dalį valdys Izraelis, kitą — Sirija ir trečią dalį, Beirutą ir jo apylinkes, valdys dabartinė krikščionių vadovaujama prezidento Gemayelio vyriausybė.

Maisto trūkumas ok. Lietuvoj

Lietuvos SSR pagamina daugiau mėsos ir pieno pagal gyventojų skaičių, negu bet kuri kita sovietinė respublika — teigia V. Vokietijoje rusų kalba leidžiamas žurnalas Possev (1983 vasaris). Nepai- sant to, pastarųjų kelių metų bėgyje gyventojų aprūpinimas maistu vis blogėja. Pvz., Vil- niaus maisto parduotuvėse vienam asmeniui parduo- dama ne daugiau kaip 200 gra- mų sviesto, o mėsa virto „defi- citine preke“.

(ELTA)

Roma. — Italijos socialis- tas Bettino Craxi sudarė naują ministrų kabinetą iš penkių partijų. Tai pirmas atvejis po II pas. karo, kad premjeru bus socialistas. Iš 30 ministrų bent pusė bus iš krikščionių demokratų parti- jos.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 5: Sikstas, Nona, Mindaugas, Idita.

Rugpjūčio 6: Agapitas, Af- ra, Jaugėdas, Daina.

Saulė teka 5:47, leidžias 8:05.

ORAS

Daugiausia saulėta, karšta ir drėgna, apie 90 laipsnių.

Prisiminė 5 milijonus numarintų ukrainiečių

New Yorkas. — Ukrainie- čių katalikų vyskupai Ameri- koje ir Kanadoje paskelbė bendrą ganytojinį laišką, ku- riame primena tragišką 50 metų sukaktį nuo Stalino laikų sovietinės valdžios suplanuoto ir įvykdyto Ukra- inos gyventojų naikinimo badu. Ganytojiniame laiške atkreipiamas dėmesys, kad tada milijonai ukrainiečių buvo numarinti, verčiant juos atsiskakyti nuo savo ūkių ir prievarta jungtis į kolchozų baudžiavą. Apskaičiuojama, kad šiame suplanuotame maršime žuvo daugiau negu penki milijonai žmonių. Visose ukrainiečių išeivijos bažny- čiose buvo pravestos specia- lios pamaldos už badu išmarintus ukrainiečius ir dabar kenčiančius priespaudą. Tragiškąją sukaktį pasau- liu visuomenė taip pat primi- nė Londone veikiantis ukrainiečių politinių belaisvių gynbos komitetas.

Minės Kražių skerdynių sukaktį

Amsterdamas. — Amster- damo lietuviai, Olandijoje, Kražių skerdynių 90 metų sukaktį ruošiasi paminėti paroda, tokiu būdu siekiant plačiau supažindinti olandų

visuomenę su sunkia dabar- tine persekiojamos Lietuvos Bažnyčios ir jos tikinčiųjų padėtimi. Parodos tikslas bus parodyti, kad Lietuvos katali- kai, kaip caro priespaudos režimo laikais, taip ir dabar, ryžtingai kovoja už religinę laisvę ir kitas pagrindines žmogaus teises. Lietuviškoji paroda bus surengta Amsterdamo, vėliau bus eksponuojama ir kituose Olan- dijos miestuose.

Bijo, kad gali šachmatininkas pabėgti

Maskva. — Sovietai nelei- dzia jaunam šachmatų meiste- riui Garri Kasparovui išvykti į pasaulines pusiaufinalines rungtynes Kalifornijon. Tarptautinės šachmatininkų sąjungos pirmininkas filipi- nietis Florencio Campomanes turi žinių, kad sovietai įtaria, jog Kasparov, 20 metų amžiaus, gali atsiskakyti grįžti į Rusiją, paprašys azylio teisių. Jis turėjo lošti prieš Viktorą Korčnojų, kuris irgi pasitraukė kiek ankčiau iš Rusijos.

Washingtonas. — Atstovų rūmai priėmė įstatymo projek- tą paskirti 4 bil. dolerių aprūpinti sveikatos draudimu bedarbius. Galimas dalykas, kad įstatymą priėmus ir Sena- tui, prezidentas jį vetuos, nėra tam lėšų.

SPORTO APŽVALGA

"NERIS" JAV TINKLINIO MEISTERIS

Vykstant Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėms, tuo pačiu metu vyko ir 1983 National USA-AAU Junior Olympic Volleyball Championship. Šioje JAV tinklinio pirmenybėse dalyvavo ir Chicago "Neris" su keturiomis komandomis: berniukų 19 metų ir 13 metų klase, mergaičių 15 ir 13 metų klase. Pirmenybės sustraukė 189 komandas, bet tik 147 buvo priimtos. Pirmą kartą laimėjo. Žaista keturias dienas, naudojant 10 aikštų.

Pirmą, (turbūt ir paskutinį), kartą mūsų sporto istorijoje 19 metų amžiaus vyrų laimėjo JAV AAU meistrį. Žinant, aukštą dabartinį tinklinio lygį, jiems laimėti reikėjo daug pastangų ir gero lygio žaidimo. Pėkelėje į meistrus nuagėjo: Oklahomos, Texas, Floridos ir Minesotos komandos. "Neris" komandoje ypač gerai sužaidė Kastytis Degutis ir Kevin Potius.

Kita pažymėtina komanda, tai mergaičių — 13 metų amžiaus. Šioje klasėje dalyvavo 23 komandos. Užbaigus kvalifikacinį ratą su 9 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu patekta į

meistrių ratą. Čia per paskutines dvi dienas nugalėta: St. Louis, Northside, Louisville, Minneapolis ir New Orleans komandos. Po šių laimėjimų buvo pasiektas finalas. Finale susitiko su pačia geriausia visoje Amerikoje komanda "Windy City". Priešininkams turint geresnį ūgį ir komandiniai geriau sužaidus, "Neris" atsidūrė antroje vietoje, pelnytai laimėdama sidabro medalius. Gerą žaidimą parodė: Laura Stakenaitė, Kristina Žiuraitytė, Daina Paškutė, Judy Urbaitė ir Rasa Rauckinaitė.

13 metų berniukų dalyvavo mažesnis komandų skaičius. Pusfinalyje pralaimėjus prieš būsimus meistrus, teko pasitenkinti bronzos medaliais. Energingiausiai žaidė A. Kalvaitis.

15 metų mergaitės sužaidė silpniau, negu buvo pajėgios ir finaliniame rate, po pirmų rungtynių iškrito, tačiau kitas tris dienas, žaisdamos Pasaulio Lietuvių žaidynėse, lengvai laimėjo aukso medalius B klasėje.

Komandų treneris ir vadovas yra Zigmas Žiupsnys.

Z. Z.

Jeningai — „Lituanicos“ futbolo klubo stiprybė. Prieš aštuonetą metų darytoje nuotraukoje tėvas ir sūnūs. I eil. iš k.: Eriks, Morkus, Antanas, II eil. Henry jr., tėvas Henrikas ir Stepas. Dabar šie jaunuoliai yra 16–23 m. amžiaus studentai ir visi žaidžia „Lituanicos“ I-je komandoje.

PAGERBTAS HENRIKAS JENIGAS

Žmonės, turėdami laiko ir pinigų, patys susigalvoja ar kiti sugalvoja visokių liaupsinimų, minėjimų, jubiliejų, pagerbimų. Vieni tai atlieka išpuštai ir su didžiausia pompa, kiti kukliai, nuosirdžiai ir natūraliai.

Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių metu buvo pagerbtas futbolo klubo „Lituanicos“ nusipelnęs žaidėjas H. Jenigas, dvidešimt penkerius metus be pertraukos gynęs „Lituanicos“ spalvas. Prie išsiriavusių Marquette Parko aikštėje „Lituanicos“ bei St. Petersburgo „Perkūno“ komandų, ir ko ne tūkstančių žiūrovų, Henri Jenigą pasveikino pirmininkas Br. Trapikas ir klubo vardu pasiūlymą jusi mergaičių komandos žaidėja Rūta Putnaitė įteikė jam prasmingą taure. Publika atsistojo audringai paplojo, o Jenigas iš netikėtumo ko nenukrito.

H. Jenigas į „Lituanicos“ futbolo klubą žaidėjų eiles įjungė 1957 metų rudenį. Iš karto pradėjęs žaisti pirmoje komandoje, joje išsilaukė arti 16 metų. Vėliau suorganizavo veteranų komandą ir ligi šiol nuolat jos žaidžia. Kiek per visą laiką yra įmūšęs įvarčių, nė pats nežino. Atsisako net spėlioti. Jo specialybė baudos — vienuolikiniai. Vienu metu buvo laikomas geriausiu Chicago šauliu. Jis ne tik entuziastingas, uždegantis žaidėjas, bet ir geras treneris ir dažnas klubo veiklos kritikas. Dvejus metus buvo pirmininku.

Kai maždaug prieš aštu-

nerius metus, rodydamas nuotrauką, kurioje jis matomas su penkiais paaugliais sūnėmis jau „Lituanicos“ uniformoje (žiūr. nuotrauka), viltinai man sakė: „Norėčiau su jais visais kada nors sužaisti kartų pirmoje komandoje“. Ta diena atėjo, jo svajonė išsipildė: šeši Jenigai, tėvas ir penki šviesiaplaukiai sūnūs žaidė kartu ir beveik visi puolime, antrųjų Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių metu prieš „Perkūną“ iš Floridos! Puiškesnės progos nė nesuapnuosė. Visi gavo aukso medalius.

Nuotraukoje matomi H. Jenigo sūnūs šiuo metu yra tarp 16 — 23 metų amžiaus, visi žaidžia „Lituanicos“ pirmoje komandoje, kas sudaro „Lituanicos“ stiprybę ir tęstinumą, trys su stipendijomis studijuoja Western Illinois universitete ir žaidžia futbolą. Vienas iš jų, Stepas, pavasarį baigs biznio ir kompiuterių studijas.

Salia penkių sūnų, Henrikas ir Maria Jenigai augina dvi gražuoles dukrytes. Jos futbolu, deja, nesidomi.

J. J.

FUTBOLAS

TRADICINIS TURNYRAS

„Lituanicos“ ruošiamas didysis futbolo turnyras bus šį šeštadienį, rugpjūčio 6 d., Marquette Parko aikštėje. Pradžią 10:30 val. ryto. Dalyvaus geriausios Chicago komandos. Bus visokių pajavimų ir orkestrai šokiams.

FUTBOLAS SVETUR

Palyginant gana neturtingų Italijos ir Ispanijos futbolo klubai anksčiau ir dabar išleidžia milžiniškas sumas, kai nori gauti gerus žaidėjus. Štai dabar italų Udinese už puikų brazilų puolėją Zico užmokėjo Flamengo klubui net 4 milijonus dol., nes italai žino, kad Zico ne tik sustiprins komandą, bet ir pritrauks daugiau žiūrovų.

Nėra abejonės kad daugiausiai brazilo Falcao dėka Italijos meistris tapo AS Roma, antroje vietoje palikdama garšią Juventus, o trečioje — ne mažiau žinomą Inter komandas. Falcao yra vienas iš geriausių pasaulio vidurio žaidėjų. Jis už 455,000 dol. su AS Romą pasirašė sutartį dar vieniems metams.

Tačiau pinigai nevisada viską atsiekia. Tai pajuto ispanų

FC Barcelona, kuri daug pinigų investavo pirkdama gerus žaidėjus, (jų tarpe argentinietį Maradona ir vokiečių Bernd Schuster), bet Ispanijos meistris netapo ir taurių žaidynėse savo tikslo neatsiekė. Juventus su savo žvaigždėmis prancūzu Platini, italais Rossi ir vartininku Zoff bei lenku Boniek, vėl neįstengė laimėti Europos meistrių taurės ir finalinėse rungtynėse Atėnuose prieš 70,000 žiūrovų pralaimėjo 0:1 prieš Vak. Vokietijos meistrį HSV (Hamburg). Mums rašo buvęs Vak. Vokietijos treneris Helmut Schoen, kad HSV visiškai pelnytai laimėjo ir prieš italų Juventus puikiai sužaidė. Kartu Helmut Schoen apgailestauja kad 1986 metų futbolo pasaulio pirmenybės nebus pravestos JAV-bėse, o Meksikoje.

Austrijos geriausiu 1982-83 metų sezono futbolo žaidėju buvo išrinktas sėkmingas jų puolėjas Hans Krankl, kurį laiką žaidęs už FC Barcelona. Austrijos rinktinės pajėgumas kiek sustiprėjo; jie prieš Vak. Vokietiją Vienoje sužaidė lygiomis 0:0, kas ir vokiečiams padėjo sustiprinti savo padėtį Europos futbolo pirmenybių eigoje, nes dabar visas likusias jų pirmenybių rungtynes jie žais Vokietijoje.

Daug kas nustebęs išgiręs, kad buvusi Afganistano futbolo rinktinė dabar tapo Padeborno (Vak. Vokietija, ir šiaurės-vakarus nuo Kasel) apskrities meistris. Anksčiau rungtyniausi su Kinija, Iranu ar Indija, dabar ji varžosi su savo naujais kaimynais. Raudonosios armijos invazijai prasidėjus, daugumas rinktinės žaidėjų pabėgo į Frankfurtą, bet vėliau apsispyrė Padeborne, kur jų dabar net 26 gyvena, daugumas jų dirba ar mokosi. Jų tarpe Mohamed Saber Rohparwar, 65 kartus žaidęs už savo rinktinę, Afganistano Tautinio Olimpino komiteto ir futbolo sąjungos vicepirmininkas. „Mūsų sielos ir toliau gyvena Afganistane“ sako 24 metų Ali Askar Lali, 25 kartus žaidęs už Afganistano rinktinę. Saber Rohparwar, kuris savo laiku prie 80,000 žiūrovų Bangladeše prieš Kiniją įmušė net 7 įvarčius, tvirtina, kad tėvynės ilgesys slopina žaidėjų sugebėjimus ir jie gal tik 20% savo sugebėjimų parodo aikštėje. Jie yra drausmingi ir visad dalyvauja treniruotėse, nors kai kuriems tenka valandą laiko eiti į aikštę. Taupydami pinigų, jie atsisako naudotis autobusais.

O. Gešventas

Dėl Pietų Amerikos meistrių taurės pirmose finalinėse rungtynėse Montevideo „Penarol“ sužaidė su brazilų „Gremio“ 1-1. Paaikšėjus P. Amerikos meistris, bus sužaistos rungtynės su Europos futbolo meistris Hamburg SV dėl Pasaulinės taurės.

Jaunių Pasaulinių pirmenybių, įvykusių anksčiau Meksikoje, finale Brazilija įveikė Argentina 1-0. Tuo būdu Brazilija tapo nauju jaunių Pasaulio futbolo meistris. Brazilija pateko į finalą, pusfinalyje įveikusi Pietų Korėją 2-1, o Argentina nugalėjusi Lenkiją 1-0.

Pakeliui į Prancūziją, kvalifikacinėse rungtynėse savose grupėse Rumunija įveikė Švediją 1-0, o Austrija vos įveikė Albaniją 2-1.

SSSR aukščiausioje lygoje Vilniaus „Žalgiris“ netikėtai pralaimi prieš Tiflis „Dinamo“, (vienos Europos taurės laimėtojai 1981 m.), 3-1, vėliau laimi 2-1 prieš Ararat Erevan ir paskutinį metų atsistato ketvirtąją vietoje. Dar taip neseniai Vilniaus „Žalgiris“ buvo antroje vietoje...

1986 m. Pasaulio pirmenybės įvyks Meksikoje. 1990 m. jos įvyks Europoje. Rimčiausi kandidatai joms suorganizuoti yra Vakarų Vokietija arba Italija.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Varžybose dėl Europos taurių Anglijai, V. Vokietijai ir Olandijai atstovaus po šešias komandas.

Ispanijai, Prancūzijai ir Jugoslavijai, atstovaus po penkias komandas. Italijai, Portugalijai, SSSR, Austrijai, Šve-

dijai, Skotijai, Vengrijai — po keturias; kiti kraštai po mažiau, pvz.: Lenkijai atstovaus tik trys ir t.t.

Pirmam ratui jau šios komandos suoporuotos, rungtynės prasidės rugsėjo 14 d. ir 28 d.

V. Kriščiūnas

DR. ARVYDAS VANAGŪNAS

VIDAUS LIGOS
Spec. GASTROENTEROLOGIJĄ
25 E. Washington, kamb. — 1929
Tel. 236-2188
Prima tik susitarus

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAZEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6; antr. ir penkt. 10-12; 1-6

DR. E. DECKY

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofis. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofis. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Chicago "Neris" (19 mt. grupėje) JAV — AAU 1983 m. tinklinio meistris.

PUOLA KREMLIŲ

JAV universitetų ir miestų bibliotekos stengiasi kiek galima geriau aptarnauti į jas besikreipiančius. Jeigu kurios knygos tuo metu neturi, tai pasistengia vėliau parūpinti. Dabar reikėtų pareikalauti naujai išleistas knygas "KGB Today. The Hidden Hand". Jos autorius John Barron yra žymus šio klausimo specialistas, kiek anksčiau išleisdamas veikalą "KGB: The Secret Work of Soviet Secret Agents".

Naujausiam veikalui jis pateikia informaciją, gautą iš pabėgusių iš KGB tarnybos sovietinio spionazo dalyvių. Daugiausia informaciją pateikia buvęs KGB majoras Stanislav Aleksandrovich Levchenko. Jis prieš pabėgimą buvo Sovietų žvalgybos centre Japonijos sostinėje Tokyje. Tebeįsakydamas pagarbą savo tautai, jis yra užsigeidęs neapmąstyti sovietinės žvalgybos — KGB — darbams ir sovietinės sistemos prievartos veiksmams. Jam yra tekę dirbti KGB žvalgybos centre Maskvoje, dalyvauti organizavime vadinamą "taikos sąjūdžiu" daugely pasaulio kraštu.

Jis skelbia, kaip Maskvos politbiuras svarstė, ar KGB turi nužudyti Afganistano prezidentą Hafizullah Aminą ir jo vieton įstatyti prezidento pareigoms Sovietų agentą. Nužudymo planą buvo pateikęs KGB vadovas Andropovas ir politbiuras nubalsavo, kad nužudymas turi būti įvykdytas. Tam buvo parinktas KGB pulk. leit. M. Talebov, kuris buvo išmokęs Afganistano kalbą. Jis buvo aprūpintas dirbtiniais dokumentais, vaizdavo esąs geras vėrėjas. KGB pastangomis buvo įstatytas ir prezidentūros virtuvė. Čia jis bandė nuvodyti Aminą, įpildamas nuodų į prezidento mėgiamą apelsinų sunką, tačiau prezidentas dėl atsargumo maišydavo jam virėjo pateiktus gėrimus su kitais ir išliko gyvas. Tada Aminą nužudė (1979 m. gruodžio 27 d.) ir prezidentūra įsirovęs KGB dalinys, vadovaujamas jų pulkininko Bayerenovo.

Levchenko liudija, kaip sovietinė žvalgyba 1981 m. pagaminė klastotą dokumentą su neva prezidento Reagano parašu. Laiškas buvo adresuotas Ispanijos karaliui Juan Carlos, siekiant sukludyti Ispanijos įstojimą į NATO. Levchenko liudija, kad Andropovas yra dalyvavęs kare prieš Suomiją. Kai Sovietai pagrobė Vengriją, to krašto vyriausybės galvą Nagy išvežė į Rumuniją ir nužudė. Už "nuopelnus", užgrobiančią Vengriją, Sovietų pasiuntinys žmogus Andropovas tada buvo paauskštintas, atkvičiant jį į centrą ir paskiriant vadovaujanti asmeniui Rytų Europos komunistų partijoms.

Levchenko liudija, kaip psichiatrinės ligoninės komunistai, naudodami chemikalus, naikina politinių kalinių sąmonę ir valią. Jis skelbia, kad, Andropovui vadovaujant, KGB labiau įsivėlė į tarptautinio terorizmo veiksmus. Apie 15 mylių nuo Maskvos yra slapta KGB centras Balashinka, kur planuojami sabotazų, pagrobimų, nužudymų veiksmai.

Levchenko buvo paveiktas įvairių sovietinės sistemos neigiamųjų. 1982 m. kovo mėn. buvo nustatyta, jog Maskvos darbininkas turi dirbti 53,5 val., kad savaitę galėtų uždirbti pakankamai maisto kečurių asmenų šeimai, kai tuo tarpu Washingtono darbininkas tuo pasiekia per 22,2 darbo valandas, Paryžiaus — per 23,3 val., o Miuncheno — per

24,7 val. Levchenko liudija, mas patvirtina, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo prievartai Maskvos užgrobtos.

Levchenko turimomis žiniomis, KGB vadovas Andropovas, dar būdamas KGB vadovu, sudarė specialų padalinį Nord iš įvairių KGB sričių vadovų. Jie rinkdamiesi kas mėnesį, planuoja, kaip ardyti vakariečių sąjungą, izoliuoti JAV ir paralyžuoti Amerikos pasipriešinimą Maskvai. Tam Maskva net pasiryžė organizuoti specialius sąjūdžius vakaruose, šiems reikalingas turėdama daug žmonių. Minėtoji knyga nurodoma, kad apie 400 KGB pareigūnų nuolat gyvena New York, Washington, San Francisco įvairiose sovietinėse misijose. Jiems dar talkina JAV-se esanti Kubos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos, Lenkijos Čekoslovakijos ir Vengrijos pasiuntinybių ir konsulatų nariai. Be to, kasmet į JAV atvažiuoja apie 6000 lankytojų — sovietų piliečių. Jų kai kas turi ir specialius uždavinius.

Iš knygos sužinome, kad kai JAV dėl Sovietų grobuoniškumo paskelbė olimpiados boikotą, KGB pareigūnas Viktoras Tyutin kreipėsi į vieną žymų amerikietį, prez. Carterio opozicijos narį, siūlydamas reikiamą pinigų sumą, kad būtų suorganizuota atletų ir politikierių grupė, kuri pasistytų kongreso nariams 60.000 laišku, kad būtų atšauktas Maskvoj olimpiados boikotas. Iš knygos sužinome, kad VI. Orlovas yra nuo 1979 m. Jungtinių Tautų bibliotekos direktorius, kuris Jungt. Tautų lėšomis superka mikrosams įdomius veikalus, mikrofilmuoja KGB naudingus puslapius, daro nuotraukas iš gaunamų valstybinių dokumentų ir siunčia KGB, panaudodamas Jungt. Tautų lėšas.

Barron savo knygoje "KGB Today" pateikia liudijimus ne vien Levchenkos, bet ir daugelio kitų nuo Maskvos tarnybos atsistatusių KGB agentų. Čia užtikiname pasakojimus buvusio KGB pulkininko Rudolfo Herrman, taip pat buvusio pulkininko Hugh George Hambleton, kuris buvo net pasiekęs universitetų profesoriaus posto Kanadoje. Aptinkame žinias apie atsistatčius nuo Maskvos tarnybos pulk. Abatoli N. Filatov, Aleksandr D. Orogodnik, Arkadi Shevchenko, majoro Vladimir A. Kuzichkin. Kai kurių jų likimas buvo tragiškas: jie perėjo vakariečių tarnybon ir vėliau, Sovietų žvalgybai išaiškinus jų atkritimą, jie žuvo. Tačiau jų atneštos žinios nežuvo, buvo labai vertingos.

Iš knygos sužinome, kad Sovietų Sąjunga Europoje jau turi 333 atominės raketas, kiekvieną su trimis atominėmis galvutėmis, taigi iš viso 999 atominės bombos. O įvairiuose Vakarų miestuose rengiamose demonstracijose dėl to ne-reiškiama protestų. Vieton to protestuojama prieš amerikiečių dar tik planuojamus Europon nugalėti gynybos ginklus. Sovietų Sąjunga jau turi 1400 atominės bombas, nukreiptas prieš Ameriką. Demonstracijose ne prieš tai neprotestuojama, bet keliamas balsas prieš JAV gynybos ir atkūrimo pastangų organizavimą. Užmirštama ir tai, kad kai 1982 m. balandžio 19 d. belgas, du ispanai, du prancūzai ir du italai Maskvos Raudonojoje aikštėje suruošė taikos demonstraciją su šūkiu "Duonos, gyvybės ir nusiginklavimo", jie buvo areštuoti, o Maskvoj sudarytos nusiginklavimo grupės nariai buvo įkalinti psichiatrinėje ligoninėje ir nuodijami chemikalais.

J. Pr.

PADĖKIME PASVEIKTI AMERIKOS MOKYKLOMS

DR. J. KRIAUCIŪNAS

Visi kultūringi kraštai yra įsivedę privalomą mokymą vaikams ir ligi tam tikro amžiaus jaunimui. Įstatymais tai padaryta ir JAV. Čia vaikų mokymas ir visoks švietimas yra valstijų tvarkomas, bet vis daugiau ir daugiau reguliuojamas federalinės valdžios iš Washingtono.

Vaikams mokytis ir švietimui plėsti reikia institucijų — mokyklų. Amerikoje yra trijų rūšių mokyklų: privačios, religinių grupių laikomos ir viešosios. Privačios mokyklos yra laikomos vieno asmens, ar asmenų grupės, dažniausiai siekiant pelno ar bent pragyvenimo iš to laikymo. Tiesa, yra privačių mokyklų išlaikomų asmenų, filantropiškai nusi-teikusių, dėl meilės žmogui, mokslui ir pan. Religinės grupės laiko mokyklas, kad jas lankantiems diegtų savo tikybos principus, žinoma, neap-leidžiant reikalingo mokymo ir auklėjimo. Viešosios arba valstybinės mokyklos yra vietinės ir federalinės valdžios kontrolėje, pastarąjį laikui bė-gant vis stiprėja, bet išlaiko-mos vis mokesčių mokytojų, apdėjus mokesčiais jų nuosa- vybė. Šitokia mokyklų siste-ma Amerikoje jau tęsiasi visą šimtmetį.

Dėl per didelio amerikiečių individualumo ir per didelės laisvės bei nebuvimo pakankamos mokyklų kontrolės iš centrinės valdžios įstaigų, Amerikos mokyklose mokymo lygis buvo labai įvairus. Vienose mokyklose — aukštas, kitose — labai žemas, daugiau-sia žemesnis, negu Europos kraštų mokyklų, ypač palygi-nus su Anglijos ir germaniškų kraštų mokyklomis. Po pirmo pasaulinio karo stengtasi mo-kyklų mokymo lygį pakelti ir prilyginti Europos mokyklų ly-giui. Aukštosios mokyklos pa-mažu įsivedė Europos aukštų-jų mokyklų lygį. Į jas stojantieji, baigę vidurines mokyklas, turėjo turėti pakan-kamą išsimokslinimą supras-ti aukštųjų mokyklų teikiamas žinias.

Šio šimtmečio trečio dešimt-mečio eigoje, Amerikai tapus pasauline galybe ir amerikie-čiams pradėjus tuo svaigti, taip pat vis labiau įsigalint li-beralizmui, daugelyje mokyk-lų, bet ypač viešosiose, pradė-jo įsigalėti pažiūra, kad mokslo dalykus gali pasirink-ti patys mokiniai, net apleis-dami svarbiuosius, pvz., ma-tematiką, rašymą, kalbos mokymąsi ir pan. Mokyklose pradėjo įsigalėti Jono De-

wey'o pragmatinės filosofijos kryptis: mokiniui duoti kuo daugiau laisvės. Šiai kryptiai priešinosi šalyje žinomas auk-lėtojas ir profesorius Robertas Hutchinsoonas, reikalavęs mokslo lygio kėlimo bei mo-kyklose mokinių auklėjimo. Liberališkai nusiteikę ame-rikiečiai pasirinko Dewey siūlo-mą mokymo sistemą, nes ji reikalauja mažiau pastangų iš mokinių, mokyklų ir mokyto-jų. Nuo to laiko mokymo lygis Amerikos mokyklose, ypač viešosiose, pradėjo pamažu kristi. Pamažu atsiskyta ir mokinių auklėjimo viešosiose mokyklose. Tuo turėjo pasiekti ir mokslo lygį bent kiek suma-zinti ir religinės mokyklos, net privačios. Vaikų auklėjimą te-ko grąžinti tėvams.

Praejus eilei metų po antro-jo pasaulinio karo, pamažu įe-statymais suliginus visų Ame-rikoje gyvenančių žmonių, nežiūrint spalvos, religijos ir visuomeninės padėties, teises, valdžia pradėjo prižiūrėti, kad visuomenė tą teisių suligini-mą vykdytų. Kartais tas tei-sių lyginimas vykdomas gana keistomis priemonėmis: vaikų vežiojimas į tolimesnes mo-kyklas ir kita. Daug Amerikos etninių ir mažumų grupių vai-kų buvo ir dar mažiau išpru-sinti ir mokyklose nepaėjėia sekti ir suprasti teikiamų mokslo žinių. Blogai supras-tos diskriminacijos išvengi-mui teko žeminti mokslo lygį, leisti mokiniams pasirinkti mokslo dalykus ir mokiniui elgtis, kaip jis nori. Mokslo ly-gio žeminimui pritarė daug mokytojų, ypač viešųjų mo-kyklų. Viešųjų mokyklų mo-kytojai tapo unių nariais. Uniijos kovoja už mokytojų ge-resnį atlyginimą, mažesnę mo-kytojų apkrovimą darbu, mokytojų vietos išlaikymo ga-rantiją ir kėlimą į aukštesnę kategoriją ne dėl geresnio dar-bo atlikimo, bet dėl mokykloje dirbtų metų skaičiaus. Taip pat įtaigota nesikišti į moki-nių auklėjimą, tą paliekant seimai.

Tos priežastys per paskuti-nius 20 metų labai nusmukdė viešosiose mokyklose, kurias lanko vis tik daugumas vaikų, mokslo lygį. Daug vidurinių mokslo baigusių ir gavusių atestatus liko beveik illitera-tai, nes nemoka net skaityti, nekalbant jau apie rašymą, skaičiavimą ir savo minčių iš-dėstymą raštu. Ypač tai pasi-reiškė didesniuose miestuose. Šis vidurinės mokyklas baigu-

sių illiteratiškumas pažadino amerikiečius, ypač, kad ir ko-munistinės Rusijos mokyklo-se, nekalbant apie kitų Euro-pos kraštų ir Tolimųjų Rytų mokyklas, mokslo lygis aukš-tesnis. Susidarė pavojus ame-rikiečių technologijos prana-šumui, nes be aukšto lygio griežtųjų mokslų nebus kam ugdyti technologijos. Tokio illiteratiškumo ir analfabetizmo pavyzdžiai: Kariuomenės treniravimo vadovėliai išlei-džiami komiškų knygylių for-mos ir panašumo ir parašyti 6 — 7 skyriaus vaikui suprasti. Baigęs vidurinę mokyklą ir studamas į universitetą jau-nuolis egzaminų metų rašo: "Karo metu buvo žudomi žmo-nės ir jie nebuvo daugiau žmonės, bet draugai..."

Šitoks mokslineio smuki-mas pasidarė jau daugeliui amerikiečių nepakenciamas. Neseniai sudarytos daugas-menės komisijos, viena jų JAV prezidento, tirti mokyk-lose mokslo kritimo tikrąsias priežastis ir nurodyti, kaip mokslo lygį mokyklose pakel-ti. Mokytojų unijos (išskyrus) kai kuriuos mokytojus), dau-gelis mažumų grupių ir radi-kalių amerikiečių dalis mano, kad reikia didinti švietimui ir mokykloms skirtas sumas — pinigais pakelti mokslo lygį, įvedant kompiuterius, televizi-jas ir kitokias technologines priemones. Bet pastarojo de-simtmečio mokykloms išlai-dos nepakėlė mokslo lygio. Tą pripažino JAV prezidentas ir daugelis kitų, susirūpinusių Amerikos ateitimi.

Kollegijos profesorius Leo-nas Botsteinas ir jam prita-rianti Nacionalinė Mokslo kė-limo komisija, paskirta JAV prezidento, pateikė devynis pasiūlymus mokslo lygiui mo-kyklose pakelti.

1. Mokytojus atlyginti taip, kaip ir kitus tokios rūšies tar-nautojus, dirbančius gamybo-je ir pramonėje. Pakankamas atlyginimas sulaukys mokyto-jus, ypač gabius ir darbščius, nuo bėgimo iš mokyklų į pra-monę. Atlyginimas pakels ir mokyklų prestižą. Gal reikėtų net dalį mokytojų atlyginimo atleisti nuo taksų. Kad moky-tojams atlyginimo pakėlimas labai neapsunkintų vietos tak-sų mokytojų, atlyginimus tu-rėtų mokėti vyriausybės iš-das.

2. Mokytojai turėtų kas keli metai įrodyti egzaminais ar iš-klausymu savo specialybės (mokomų dalykų) kursų savo žinių pakankamumą, kad ga-lėtų ir toliau jie mokytojau-

ti. (Tą jau daro daug gydy-tojų grupių). Dabar pasitaiko mokytojų, kurie per 25 metus savo žinių negilino. Žinoma, valdžios pareiga suteikti gali-mybes mokytojams tobulintis. Šitam reikalavimui priešinsis daug mokytojų ir ypač moky-tojų unijos, bet tą priešinimą si reikia nugalėti.

3. Kolegijose, ruošiančiose mokytojus, turi būti sudarytos galimybės studijuoti ne tik me-todikas ir psichologiją, bet ir dalykus, kuriuos reikės moky-ti. Taip pat, kad ruošdamasis tapti mokytoju galėtų stebėti gero mokytojo pravedamas pa-mokas mokykloje, o ir pats praves-tų pamokas patyrusio mokytojo priežiūroje. Kai ku-rių dalykų būsimieji mokyto-jai, pvz., matematikos, kalbų, fizikos ir pan. turėtų baigti to dalyko kursą ir gauti baigimo pažymėjimą. Dabartiniu metu daugelis mokytojų neturi tiems dalykams tinkamo mo-kytojo.

4. Visuomenė gerai pasiruo-susi mokytoją turėtų priimti kaip profesionalą (gydytoją, ad-vokatą), o tas turi reikštis visuo-menėje kaip mokytojas ir auklė-tojas.

Kalbų ir literatūros mokyto-jams turėtų būti sudarytos ga-limybės reikštis savo raštais spaudoje, nes tas kelia presti-žą.

5. Prekybos, gamybos ir pra-monės įmonės įtaigoti, kad jos prisiimtų dalį atsakomybės už mokyklų išlaikymą ir moky-mą jose. Jos gali leisti mokyk-lų mokiniams arčiau susipa-zinti su darbu, sąlygomis, įrengimais, darbininkų ap-sauga, gaminių ir rinką pateki-mu ir net treniruoti norintius toje srityje toliau dirbti.

6. Vaikų mokymą pradėti nuo 6 metų amžiaus, nes da-bar to amžiaus vaikų daugu-mas yra pajėgūs mokyklos kursui. Vidurinį mokslo (High School) baigti per 11 metų, nors ir reikėtų pailginti moks-lo dienų pamokas bei trum-pinti atostogas. Įrodyta, kad šešiolikmečiai (baigę vidurinį mokslo) yra pajėgūs imti uni-versiteto kursą. Tuo gal bus iš-vengta nebaigusiu vidurinio mokslo mokinių iš mokyklos iš-stojimo (drop out).

7. Amerikos kolegijos turi pakelti reikalavimus į jas sto-jantiems: reikalauti pakanka-mo matematikos, kalbos ir raštu savo minčių išreiškimo žinojimo, bent vienos sve-timos kalbos pažinimo, taip, kad ja galėtų naudotis. Panai-kinti kolegijose dabartinius kursus, kuriuose kolegijos kur-sui nepasiruošusieji studentai kursui paruošiami.

8. Patyrusius mokytojus, jau išėjusius į pensiją, įtraukti į mokymo darbus. Net ir su tam tikru atlyginimu, bet taip, kad

jų gaunama pensija nuo to la-bai nenukentėtų.

9. Mokyklose būtina moky-ti pagrindinių dalykų: skaity-mo, rašymo, pakankamai ma-tematikos, raštu savo minčių išreiškimo, taip pat plėsti isto-rines, geografines, biologijos ir kitų sričių žinias. Ir bent vie-ną svetimą kalbą pramokti taip, kad galima būtų ja nau-dotis. Technologines priemo-nes naudoti tik kaip pagalbi-nius mokymo dalykus. Čia įeina kompiuteriai, mokymo mašinos, filmos ir pan.

Tie pasiūlymai yra gana ra-dikalūs amerikiečiams. Jiems priešinsis daug mokytojų, mo-kytojų unijos, kai kurios ma-žumų grupės ir daug liberaliai indoktrinuotų amerikiečių. Ta-čiau visi pripažįsta, kad mo-kyklose mokslo lygį reikia kel-ti.

Mes lietuviai ilgą laiką ste-bėjome ir stebimes šio krašto mokyklų, ypač viešųjų, moky-mo nepakankamumo ir auklė-jimo nebuvimo. Dabar laikas veikti, ypač kaip taksų moky-tojams. Tiesa, daugelis mūsų vaikų lankė ir lanko parapi-nes ar privačias mokyklas, ku-riose mokymo lygis aukštes-nis ir auklėjimas dar neužmirštas, bet už tai reikėjo ir reikia mokėti nemažas su-mas ir be jokio taksų atskaity-mo. O viešąsias mokyklas sa-vo mokesčiais vis tiek reikėjo ir reikia palaiky-ti.

Dabartinis JAV preziden-tas nori praversti įstatymą, kad valdžia remtų ir religinių grupių mokyklas, o vaikus į jas leidžiantiems ir už juos mo-kyklai mokantiems būtų at-leisti taksų mokesčiai ligi 700 dol. už kiekvieną mokinį. Yra tuo reikalu ir Minnesotos vals-tijos teismo sprendimas, ta su-ma atleidžiantis nuo pajamų mokesčių. (Žiūrėti: "The Re-view of the News", July 13, 1983.).

Lietuviai, kurių vaikai lan-ko viešąsias mokyklas, turėtų stengtis įeiti į tėvų komitetus ir reikalauti mokslo pakėlimo mokyklose, taip pat ir draus-mės įvedimo. Jei atsitiktų, kad ta mokyklą lanko būrelis lie-tuviškos kilmės vaikų, tai rei-kalauti ir lietuvių kalbos mo-kymo. Raštai ir kitais būdais reikalauti savo valstijos sena-torių ir kongresmanų, kad jie mokslo kėlimą viešosiose mo-kyklose remtų; kad atleistų nuo taksų tam tikras sumas, sumokėtas už vaikų mokymą religinių grupių mokyklose; kad religinių grupių mokyklų vaikai galėtų naudotis viešųjų mokyklų kai kuriomis patal-pomis ir įrengimais, sporto sa-lėmis, fizikos laboratorijomis, kompiuteriais ir pan., nes tie nieko bendro neturi su religi-ja.

(Nukelta į 4 psl.)

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

48

— Betgi nėra bendradarbiavimo. Teisingumas tarp tautų neįmanomas. Gal anglų ir kitų Europos žmonių linksmumas išplaukia iš jų charakterio?

— Tuo netikėk, Tania. Angliai tiek turi prisi-plėšę, kad dabar, sakoma, visi galėtų nustoti dirbė ir šimtą metų gražiai gyventų vien pardavinėdami savo turtus. Žmonijos istorija ir buvo kova dėl turtų, pralobimo ir linksmo gyvenimo, net religija tam nesisipriešino. Kova už būvį pasidarė kova už praban-gą kitų sąskaiton. Neturintieji tokios pažūros buvo užkariauti ir išnaudoti galingesnių ir sumanesnių atėjų.

— Vis tik Anglija gana ilgai kolonijas išlaikė — turbūt mokojo.

— Aišku, kad mokojo. Tam vien mušeikų ir kardo neužteko. Reikėjo šauktis politikos, religijos, filosofijos, technologijos ir komunikacijos tinklo. Nors anglų skaičius nedidelis, bet jie kieto charak-terio. Be to, jųros apsupti buvo saugūs. Išieplėdė Afri-koj, Azijoj, Indijoj, Australijoj ir Šiaurės Amerikoj — tapo turtingiausiu kraštu pasaulyje. Išvystė sampra-tą, kaip laikyti kolonijas savo žinioj, o turtus vežė namo. Plotų valdymui vartojo propagandą, me-lo pateisinimui buvo išpūstas anglo džentelmeno tipas, kaip gero, teisingo, švelnaus ir patikimo žmogaus.

— Gal jie tokie ir yra?

— Taip. Vienas iš mėgiamiausių jų triukų,

Tania, buvo suteikti vargstantiems kolonijoms finansinę pagalbą. Sakykime, dešimt milijonų, tuo patiu metu tyliai išvežant iš kolonijos penkis šimtus milijonų vertės gumos, kaučuko, naftos, medienos ir įvairių metalų.

— Bet ir caro Rusija veržėsi tuo laiku į Sibirą ir stengėsi iš anglų atimti Indiją, — atkrito Tania.

— Lyginant carų užkariavimus su Britanijos, tai carai tik mėšlo garas. O lyginant Sovietų Sąjungą su jais, atrodo, dabar mes esame varžomi ypatingų sąlygų. Plečiamės jau į civilizuosius kraš-tus ir turime kovoti daugiau intelektualinėje plot-mėje, negu su patrankomis. Mūsų žygiai turi būti paruošti sociališkai, psichologiškai ir gyvenimiškai, sudarant ideologinę pagrindą. Pasaulyje ban-dom įrodyti, kad mūsų sistema bus geresnė ir tei-singesnė už kitas įsivyravusias sistemas. O tai labai sunkus kelias, Tania.

— Pasirodo, kad ir mes labai veržlūs ir nemaži grobikai, Ivanai, nežiūrint to, kad vartojame kito-kius metodus.

— Gerai, gerai. Bet didžiausias klausimas, Tania, lieka — ar įmanoma žmonijoj surasti racio-nalią sistemą ir būdą, kaip visiems turtais pasid-alinti. Viena nuo kitos priklausiančios valstybės tures kada priėti prie suartėjimo, racionalaus pla-navimo, gėrybių, gyvenimo galimybių ir žemės turtų lygesnio pasiskirstymo. Dabartinė mūsų ir kitų tau-tų varžyba veda į kraštutinumus pasiskirstyme, o tures būti kontroliuojama ir pažabota. Kitaip niekadoms nebus išvengta tarpusavio skerdynių.

— Bet tam ir sutverta Suvienuotų Valstybių organizacija, Ivanai.

— Taip, joje jau daug naujų, pabudusių tautų, pamačiusių vilką avies kailyje tarp kolonistų. Ten kovojama žodžiais, raštais, idėjomis. Todėl šiandien naujos galybės yra jau tos, kurios pagrįstos idėji-niais principais, nauja socialine ir ekonomine

tvarka. Laimėti mūsų ginklais šiandien neduoda gerų rezultatų — per daug laikini laimėjimai. Išplė-tę švietimas reikalauja intelektualinės galingos.

— Tai ar tik mes ją turime? Ar turime?

— Komunizmas jaučiasi blogai tokiame maža-me plote, kaip Rusija, Tania, blogai... Mes jaučiam galimybę, kad mūsų sistema gali labai lengvai su-nykti. Bijome. Ginkluojamės. Tačiau kuo didesnė bus mūsų erdvė, tuo tikresnis išsilaikymas.

— Tai mums viskas užplanuota. Linksmumui nelieka vietos.

— Gaila, mūsų sistema pagrįsta planavimu, racionaliu pasiskirstymu, o planai yra savaime dikta-toriški, Tania. Gyvenimas eina pirmyn tarsi aprėžtom geometrinėm formom. Žmogus suranda tvarką, bet praranda laisvę... Pasaulyje daug sumišimo ir nežinia kas geriau: tvarka ar laisvė? Be to, turim vykdyti ekspansiją, nešti savo idėją į kitus kraštus, nes stovėjimas vietoj reikštų sustingimą. Mūsų besigindami kapitalistai vis susiaurina savo laisvės idėjas, daug kur pageidauja ir toleruoja beveik vergiją savo sistemos ir gamybos sustip-rinimui. Tas vėl mums į naudą.

— Tai nieko gero ir nebus. Taip veikdami einame vis arčiau prie kito karo. Ar paskutinio dar neužteko, Ivanai? — nuleido Tania rankas.

— Gal ir nebus karo, nes socialinės idėjos labai paveikė stipriausias kapitalistų tvirtoves, kaip Angliją ir Ameriką, ir daug kas vykdoma jau ne patrankom, bet raštais, spauda. Šalia viso to, aišku, dar svarbus priedas — atominė bomba. Idėjos nesulaikoma prasiakverbia į lūšnas, džiungles ir atsiskyrėlius, paveikia visus žmones, išjudina surambėjusius protus, sukelia gėmę valstybių pastovumui. Karaliaus, Dievo ir pono pastovumas nyksta. Įsitikinta, kad ir aukščiausiame soste žmogus sėdi tik ant savo uodegos.

(Bus daugiau)

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

Su V Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso uždavimais iškilėmis, koncertu ir banketu Montrealyje, Kanadoje, liepos 23 – 24 dienomis Pasaulio Lietuvių Dienos, prasidėjusios birželio 21 d. Chicagoje, jau nukeliavo lietuvių išeivijos istorijon kaip įspūdingas mūsų gyvastingos tautos epizodas.

Daug apie šias dienas jau rašė, dar daug rašys, kalbės, analizuos, kels teigiamus ir ilgai prisimintus momentus, pareiškė nesėkmes ir neigiamybes, kurios turėtų būti, ne tik kaip objektyvi kritika, bet ir pamoka kitiems tokio didžiulio masto lietuviškiems uždėjimams, nors, kaip kurių pesimistų teigiama, vargiai ar kada tokie galės būti vėl sukuriami. Gaila būtų, jei ir viską būtų pažūrėta tik per panegyriškos akinius.

Didelių pastangų, rūpestingo planavimo, darbo ir aukos dėka šios istorinės dienos buvo surengtos. Chicagoje, kaip laisvojo pasaulio lietuvių sėtiniai ir PLD rengėjai, kaip ir pridera, teko didžiausia našta. Bet be kitų lietuviškųjų dienos ar mažesnių oazių talios ir aukos ji viena nebūtų galėjusi padaryti. Čia ir Clevelandas buvo nuostabi talpininkas visur, kur tik kokia pagalba buvo reikalinga. Panašios, gal ir kitokios rūšies tautos, aišku, susilaukė ir iš kitų lietuviškųjų kolonijų plačiame pasaulyje šių istorinių dienų rengėjai.

AUSTRALIJOS SPORTININKAI

Pirmosios PLD "kregždės" – Australijos lietuvių sportininkai ir svečiai – 92 asmenys jau birželio 4 d. tiesiai iš Sydnejaus atskrido į Clevelandą. Australiečiai iš aerodromo buvo nuvežti į Lietuvių namus pusrūčiams, visiems parūpintos nakvynės, užsietos draugiškos krepšinio, tinklinio ir šachmatų rungtynės, surengtas susipažinimo vakaras su programa. Sekmadienį Australijos sportininkai dalyvavo pamaldose Dievo Motinos šventovėje. Vėl turėjo draugiškas rungtynes su "Žaibo" sportininkais. Pirmadienį, birželio 6 d., australiečiai priėmė Clevelando meras, buvo pristatytas Ohio gubernatoriaus R. Celeste, (kuris mieste turėjo spaudos konferenciją), priėmė dalyvavo ir miesto tarybos pirmininkas G. Forbes. Susidomėjusiems buvo aprodytos miesto idomybės. Vakare buvo surengtas atsivėlimas su vaizdais, muzika ir programa. Clevelandiečių vardu atsiveikino Australijos sportininkams priimti komiteto pirm. Vladas Plečkaitis, naujasis LB apylinkės pirm. Vladas Čyvas ir Antrųjų sporto žaidynių komiteto narys Algirdas Bielskus. Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Rytos Babicko, padainavo kelias skambias dainas ir pažadėjo kitais metais aplankyti Australijos lietuvių.

Padėkime pasveikti
(Atkelta iš 3 psl.)

Mūsų ir kitų pastangos gali atnešti gerų pasekų: pakelti visų amerikiečių išsilavinimo lygį, vaikų drausmingumą sustiprinti, sumažinti jaunamiečių nusikaltimus, padaryti gyvenimą saugesnį ir palengvinti vaikų mokyklon leidžiantiems ir parapines mokyklas mokesčius.

Podaugelio metų susitikimo draugai. Iš k. į d. R. Kudukis, D. Nasytis, G. Kudukienė ir Australijos lietuvių sporto išvykos vadovas A. Laukaitis. Nuotr. V. Bacevičius

dalyvavo Čiurlionio ansamblio, vadovas A. Mikulskis, šv. Jurgio parapijos choras, vadovas Rytas Babickas, šv. Kazimiero lit. mokyklos choras vadovas Julius Kazėnas ir Čiurlionio ansamblio kanklių orkestras, vadovė Ona Mikulskienė.

Mirga Bankaitytė – kanklių virtuozė – Chicago kultūros centro teatre davė kanklių rečitalių amerikiečių publikai, Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Rytos Babicko, koncertavo Tautiniuose namuose.

Pasaulio lietuvių dailininkų parodoje Clevelandui atstovavo dail. Nijolė Palubinskienė, o jaunųjų menininkų parodoje, kuri vyko nuo birželio 21 iki liepos 9 d., iš Clevelando dalyvavo Juris Čiurlionis, Daiva Blynaitė ir Daina Čepulytė, atlikusi reklamos, pakvietimų ir kitų darbų grafika.

Neatsilikio ir jaunimas

Penktojo PLJ kongreso rengimo komitete Clevelandui atstovavo Zita Kripavičiūtė, o antrąją PLJK informacijos komisiją sudarė Zita Kripavičiūtė, Darius Mičiūnas, Kristina Rociūnaitė, Tomas Palubinskas ir Siga Lenkauskaitė.

Jaunimo kongreso stovykloje, kuri vyko Oberlino kole-dže, apie 40 mylių nuo Clevelando, liepos 4-10 dienomis, į jos organizavimo ir pravedimo darbus stipriai jungėsi ne tik Clevelando jaunimas, bet ir vyresnieji. Šiame prieš 150 metų įkurtame meno ir mokslų koledže studijuoja apie 2750 studentų. Koledžo pastatai išdėstyti 440 akrų erdvėje (dvigubai didesnė negu visas Dainavos stovyklos plotas). Patogi vieta tokioms stovykoms.

Stovyklos administracijoje ir numatytą programą pravedime aktyviai prisidėjo atskiri asmenys ir meniniai vienetai: Viktorija Lenkauskaitė – užsiėmimo būrelių programų koordinatore, Siga Lenkauskaitė – tautiniai šokiai, Petras Maželis – dramos būrelio vadovas, Nijolė Palubinskienė – lietuvių dailė, Rita Klionienė – choras, Rūta Giedraitytė – vakarinės programos, Vida Švarcienė – kulinarija, Renė Vyšnionytė – mokė lietuviškai nekalbančius, Nijolė Balčiūnienė – seniūnė ir Siga Bankaitytė – informacija.

Rimo Strimačio kapela grojo stovyklos atidarymo vakarui. Liudas ir Aleksandra Sagiai su savo „Grandinėle“ davė pilną jos 30 metų sukaktuvinio koncerto programą.

Stovykla, kurion savaitės pradžioje buvo užsiregistravę 287 dalyviai, pabaigoje tas skaičius pasiekė per 350. Dauguma sudarė JAV jaunimas. Iš kitų kraštų dalyvavo: Vokietija – 5, Italija – 2, Australija – 22, Kolumbija – 3, Švedija – 1, Prancūzija – 3, Urugvajus – 6, Anglija – 3, Argentina – 8, Brazilija – 3 ir Kanada – 34.

Stovyklą lankė ir Clevelando lietuviai, matė jų užsiėmimus, sekė vakarines programas, atliekamas pačių stovyklautojų ir kvietusių meninių vienetų, dalyvavo pamaldose, užkandžiu kole-džo valgykloje.

Ir sporte pasirodė gerai

Iš Clevelando PLS žaidynėse dalyvavo arti 90 sportininkų. Lengvojoje atletikoje Clevelando „Žaibui“ teko antrąji vieta su 133.3 taškais (pirmoji vieta teko Toronto „Aušrai“ su 135 taškais). Stai kiek rezultatų. Vyrų klasėje 10,000 m bėgime trečią vietą laimėjo Vaidila Damušis, Novak Rodd antrą vietą šuolyje ir aukštį; 4x100 m estafetės pirmą vietą laimėjo „Žaibas“ (46.6 sek.). Moterų klasėje šuolyje ir aukštį antrą vietą laimėjo Vidai Kašubaitė ir Dalai Kašubaitė – trečioji, šuolyje ir aukštį trečioji vieta teko taip pat Vidai Kašubaitė; rutulio (4 kg.) stumime antrą vietą laimėjo Kristina Biliūnaitė; ieties metime Kristina Biliūnaitė pirmą vietą – 88'4". Jaunių A klasėje 100 m bėgime Novak Rodd antrą ir Gytis Barzdukas – trečią; 400 m bėgime Barzdukas Gytis pirmą (54.6 sek.); šuolyje ir aukštį Novak Rodd pirmą (20'), šuolyje ir aukštį antrą – Novak Rodd; rutulio stumime Paulius Kijauskas antrą vietą; disco (2 kg.) Paulius Kijauskas antrą vietą; 4x100 m estafetė pirmą vietą „Žaibas“ – 47.4 sek.

Jaunių B klasėje šuolį ir tolį ir trišuolį laimėjo Petras Taraška. „Žaibas“ taip pat laimėjo 4x100 estafetę (50.6 sek.). Mergaičių B klasėje šuolį

ir tolį laimėjo Adria Motiejūnaitė. Jaunių C klasėje – 100, 200, 400 ir 800 m bėgime pirmąsias vietas laimėjo Jonas Natkevičius; rutulio stumime (4 kg.) R. Schaffner ir 4x100 m estafetę Clevelando „Žaibas“. Mergaičių D klasėje šuolį ir tolį laimėjo Lina Kijauskaitė, taip pat ir rutulio (6 sv.) stumime.

Stalo tenise trečią vietą laimėjo „Žaibas“ su J. Kijausku, V. Petrausku ir L. Balčiūnaitė.

Plaukime dalyvavo 12 sportininkų komanda. T. Kijauskas laimėjo dvi trečiąsias (Nukelta į 5 psl.)

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES

MĖLYNĖS

PATIEMIS PASISKABYTI.

ATDARA KASDIEN

nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Važiukite keliu I-94 iki pirmo Exit Michigan (M-239). Į dešinę – 1 1/2 mylios iki 1000 N. Į dešinę – 1 mylią iki CROSBY'S.

TEL. – (219) 326-8712

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:

Nuo 9 v. ryto iki 5 v. popiet

Seštadieniai pagal susitarimą

6606 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629 Tel. 778-8000

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

LIETUVIŠKA VAISTINE
J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomot.

Nemokamai supakuojame dovanas.

Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

PAGAL UŽSAKYMĄ GAMINAMI
AVIES KAILIO PALTAI
VYRAMS IR MOTERIMS

Taip pat ir odiniai paltai.

STANLEY'S LEATHER GOODS
6236 S. Pulaski Rd. — Chicago, IL 60629
TEL. — 581-6119

HIMNAI NAKČIAI
IR KITI RINKTINIAI RAŠTAI

Nemurmo problema įtikinamai sprendžia ir Europos likimo pranašystę atidengia tik ką iš spaudos išėjęs Novalio iškilus kūriny.

Su Novalio intymaus ir unikalaus dienoraščio priedu. Vertė A. Tyruolis, iliustravo dail. A. Korsakaitė-Sutkuvienė, išleido M. Morkūnas. Kietais drobės viršeliais, kaina \$6.00.

Gaunama DRAUGE ir pas knygy platintojus.

CLASSIFIED ADS

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMI vienam asmeniui 2 gražūs apstatyti kamb. su visais patogumais ir atskiru įėjimu. 7150 So. Sacramento Ave. Skambinti RE 7-9303.

ISNUOM. miegamasis kamb. material. Brighton Parke. Skambinti po 6 val. vakaro tel. 523-3644.

MISCELLANEOUS

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių kilimus.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patarimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERVENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir palna apdraudą.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8008

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, Tel. 927-5960

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 876-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garaž. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-05 val. vakaro.

Telef. — 476-3950

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PAPDAVIMAS ir TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Išigykite naująsias

A. P. BAGDONO poezijos knygy

"ŽODŽIAI Į TOLĮ"

Tikrai nesigailėsite.

Gaunama "DRAUGE" ir kt. knygyuose.

Kaina — 5 dol.

MALE AND FEMALE

RETAIL

STORE MANAGER

Ladies Jr. Apparel

STUARTS North Riverside Plaza has a rare opportunity for individual with 3 to 5 years proven ladies specialty shop experience.

If you are currently employed and looking for a new challenge — contact us for your future career.

All free company benefits

For interview call

236-7981 236-7992

REAL ESTATE

SAVININKAS parduoda 2-jų miegamų labai geram stovy gražų mūrinį namą. 2 maš. garažas. Apylinkėj Marquette Road ir Central Park Avenue. Skambinti 434-2181.

Savininkas parduoda 4 miegamųjų mūr. namą. Pilnas rūsys. Apylinkėj Austin ir Lawrence Ave. Už geriausią pasiūlymą. Skambinti (angliškai) — 792-0749.

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI

Sekmadienį nuo 1 iki 4 popiet

6740 West 63rd Street

Naujesnis 3-jų butų po 6 1/2 kamb. 3 didelį "king size" miegamą, 1 1/2 vonios. Pilus 2-jų miegamų "garden apartment". Atskiri šildymai. Aukštos nuomos. 3 bloki iki Jewel krautuvės. Paskubėkite.

Atdaras apžiūrėjimui sekmdienį nuo 1 iki 4 val. popiet

3855 West 70th Place

4,000 dol. nupigintas

7 kamb. mūr., 28 m. senumo namas.

4 didelį miegamieji, 1 1/2 vonios. Puius šeimos kamb. 2-jų maš. garažas.

Įmokėti 3,000 dol. — "good credit".

Pardavėjas prašo pasiūlymo. Skambinkite dabar.

2 Butai — \$19,900

Po 6 kamb., po 3 miegamųjų. Pilnas rūsys ir pastogė. Prie gaunamų nuomų pridėsite mažiau 100 dol. mėn.

paskalai mokėti. Geras pirkiny.

Skambinkite dabar Nr. 671

3 Miegami — \$32,900

3 miegami. 1 1/2 vonios. Pilnas rūsys. Gazu apšild. Tik \$3,500 įmokėti. "Good credit". Skambinkite dabar.

Nr. 558

O'BRIEN FAMILY REALTY

3430 West 63rd Street

TEL. — 434-7100

Gražus mūrinis — 5 kamb. 2 mieg.

Aukšta pastogė. Rūsys. Garažas. 30 p. sklypas. 71 ir Francisco. Nebrangus.

2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. 1 maš. garažas. Arti mokyklų Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. — 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaratas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Grynų išskaičiavimai, pildomi Pilietybės ir išsakymai ir kitokie blankai.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtinų kainos yra visaisiais priimanos.

Clevelande liūdnuosius birželio įvykių minint, pabaltiečiai žygiuoja į Sv. Jono katedrą.

Nuotr. V. Bacevičiaus

CLEVELANDO ŽINIOS

Atkelta iš 4 psl.)

sias vietas ir A. Taraška dvi antrąsias vietas. 13-14 metų klaseje P. Taraška laimėjo vieną pirmą vietą ir dvi antrąsias. Mergaičių klaseje K. Kampė laimėjo dvi trečiąsias vietas ir vieną antrąją. 12 m. jaunesni berniukai: A. Bankaitis 100 m — pirmą vietą ir broliai Taraškai antrą ir trečią; 50 m krūtine pirmą vietą M. Taraška ir trečią V. Taraška; 50 m delfinu — pirmą vietą M. Taraška, antrą — A. Bankaitis ir trečią V. Taraška. Iš mergaičių toje klaseje — 100 m laisvu pirmą vietą — D. Karosaitė, 50 m delfinu — L. Kijauskaitė ir 50 m krūtine pirmą vietą — D. Karosaitė. Vyru tinklinio žaidynėse „Zaibui“ teko trečioji vieta. Raketbole senjorų klaseje (virš 40 m) aukso medalį laimėjo Algis Motiejūnas, sidabro — Algis Širvaitis ir Rimvydas Titas — bronzinį. Stalo tenise „Zaibui“ teko trečioji vieta.

Leidiny

Antrųjų Pasaulio Lietuvių dienų proga išleista didelio formato knyga, 332 psl. su daugybe nuotraukų. Daug informacijos apie PLB seimą, Jaunimo kongresą, Sporto žaidynes, Dainų šventę, kultūrinius renginius ir kultūrinės pramogos. Kiekvienam skyrui buvo pakviestas redaktorius. Vacys Rociūnas redagavo kultūrinių renginių skyrių.

PLD leidinio redagavimo darbų koordinatorius — Pasaulio Lietuvių redaktorius Bronius Nainys atliko labai gražų darbą. Tai mūsų gyvosios išeivijos istorijos ir dabarties almanachas.

Klevelandiečiai visur

Tiek PLB seime, tiek sporto žaidynėse, operoje, dainų šventėje ir kituose kultūriniuose ir pramoginiuose renginiuose buvo matyti daugybė Clevelando ir apylinkių lietuvių veidų. Atrodė, kad liepos 4 ilgąjį savaitgalį Clevelande nebėliko lietuvių. Jie buvo persikėlę į Chicago. Neskaitant organizuotų vienetų, čia dalyvavo šimtai pavienių asmenų, dažnai ištisos šeimos.

Tvarkingas seimas, sporto žaidynės, reprezentacinė salėje opera, iškilmingos pamaldos, Dainų šventė, parodos ir banketas dalyvavusiems paliko geriausių prisiminimų.

Klevelandiečiai ne tik dalyvavo PLD Dienose, bet jas ir rėmė. Jų visų čia išvardyti neįmanoma, pažymėsiu tik tai, pačius stambiausius aukotojus. Petras Milašius — didysis lietuviškų darbų rėmėjas — 1000 dol. Po 500 dol.: Aušra ir Rytas Babickai, Milda ir dr. Edmundas Lenkauskai, Viktorija Lenkauskaitė, Sigutė

Lenkauskaitė, dr. Stepas ir dr. Giedrė Matai, Birutė ir dr. Juozas Skirinskai, Teklė ir dr. Juozas Šontai. Po 200 dol. dr. Antanas Butkus ir Marija ir Juozas Mikoniai. Nemažai aukojo mažesniais sumomis. Clevelandas džiaugiasi PLB ir Vliko pareiškimu apie susitarimą suderinti šių didžiųjų veiksmų darbą Lietuvos labui. Seimo proga susitikę atstovai „sutarė bendro respekto, lygiateisiškumo ir kooperacijos dvasioje tartis dėl Lietuvos laisvinimo veiklos“. Linkėtina, kad šis pareiškimas nebūtų paliktas tik pigiam propagandos reikalui, bet iš tikrųjų išsivystytų į nuosirdų ir realų bendradarbiavimą.

V. Rociūnas

MŪSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

DAINUOJANČIOS ŽEMAITĖS MATULAIČIO NAMUOSE

Matulaičio namuose globojamiems, ypač lietuviams, ir Putnamo apylinkės lietuviams padarytas netikėtas. Liepos 23 d. po pietų namų salėje iš Chicago atvykusios Aldona Underienė, Bronė Stravinskienė ir Daina Varaneckienė, lydimos muziko K. Skaisgirio, atliko dainų programą. Ansambliu pasivadinęs Dainuojančiomis Žemaitėmis. Programa susidėjo iš įvairaus žanro dainų: operų ištraukų, giesmių, liaudies, populiarių ir estradinių. Dainininkės dainas atliko solo, duetais ir ansambliu, akompanuojant muz. Skaisgiriui. Poroje dainų muz. Skaisgiris palydėjo dainininkes.

Dainuojančios žemaitės iš Chicago: B. Stravinskienė, A. Underienė ir D. Varaneckienė linksmina Matulaičio namų globotinius ir putnamiečius liepos 23 d. Nuotr. J. Kriaučiūno

Hot Springs, Ark.

LEISKIT I TĖVYNĘ RADIJAS

Rugpjūčio 7 d. „Leiskit i Tėvynę“ radijo transliacijoje klausytojai bus supažindinti su Lietuvos pogrindy sukurtą knygą „Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje — komunistų propaganda ir tikrovė“. Rugpjūčio 14 d. radijo programa bus dedikuota poetui Jonui Aisčiui, nuo kurio mirties šių vasarą suejo dešimt metų. Kūrėjas mirė, o jo kūryba liko nemirtinga, bylojanti ateinančioms kartoms apie mūsų kalbos grožį. Programos vedėjas paskaitys pluoštelį minčių iš Aisčio knygos „Apie laiką ir žmones“, o iš jo poezijos — Šilainę ir kt.

Kan. J. Tumo Vaižganto 50 metų mirties sukaktis bus minima rugpjūčio 21 d. laidoje. „Ausros“ šimtmetis numatomas minėti rugsėjo mėnesio kurioje nors transliacijoje.

Esu dėkinga inž. Jonui Markvaldui, gyv. Cicero, Ill.,

atsiuntusiam dovaną — naujai išėjusį pirmąjį tomą „Ausros“, su pažadu atsiųsti antrąjį dar šiltą, nes jis jau baigiamas spausdinti. Markvaldas, parėmęs „Ausros“ išleidimą stambia suma pinigų, jungiasi su savo įnašu į „Leiskit i Tėvynę“ rėmėjų eiles. Lietuviškas nuosirdus jam ačiū. Savo laiške Markvaldas pagarbiai atsiliepia apie Aliciją Rūgytę, nes panašios į ją nėra Vincas Kudirka nepažinojo, kurdamas „Kol jaunas, o broli...“ „A. Rūgytė, nors jau ir brandaus amžiaus sulaukusi, dar tebesėja ir tebeplaukia. „Ausros“ dviejų tomų pasirodymas — tai A. Rūgytės pastangų ir didelio darbštumo vaisius.

„Leiskit i Tėvynę“ radijo programos yra grynai kultūrinės, apseiname be komercinių skelbimų. Už tai esame dėkingi būriui Hot Sprigo lietuvių, kurie nuolatiniomis aukomis valandėlę remia. Kartais gauname aukų ir iš besilankančių svečių, iš kitų valstijų, kuriems reiškiamė padėką, nes

DRAUGAS, penktadienis, 1983 m. rugpjūčio mėn. 5 d.

NAUJA BENDROVĖ

Chicagos priedmiesty Park Ridge įkurta nauja bendrovė Pro Life Assurance. Ją įkūrė asmenys, kurie priešingi negimusių žudymui ir šioje bendrovėje nebus mokama už abortus. Jau 35 tokios bendrovės veikia JAV-se.

Salomėja Šmaižienė

PADĖKA

Šių metų liepos 16 d. su mumis amžinai atsiskyrė

A. + A.

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS -

Laisvės žvejys

Ačiū kun. A. Rutkauskui atlaikiusiam šv. Mišias už Juozo sielą ir prasmingą pamokslą.

Ačiū kun. A. Stankevičiui už paskutinį patarnavimą Sv. Kazimiero kapinių koplyčioje.

Nuosirdus ačiū visiems dalyvavusiems su Juozu atsisveikinime ir palydėjime Jo į paskutinę kelionę — amžiną poilsio vietą.

Ačiū tarusiemis atsisveikinimo žodį Butkaus laidotuvių namuose.

Ačiū grabnešiams padėjusiems Juozui Jo paskutinėje kelionėje.

Ačiū aukojusiems šv. Mišioms už Juozo sielą.

Ačiū už gėles, užuojautas ir straipsnius spaudoje ir radijo valandėlėm.

Ačiū p. Butkams, laidotuvių namų savininkams, už nuosirdų patarnavimą.

Visų J. Grišmanausko draugų vardu,

Lionginas Kublickas

A + A Anthony Mikutis

Gyveno šv. Seimos Viloje, Lemont, Illinois. Anksčiau gyv. Harris-Villa, Wisconsin.

Mirė 1983 m. rugpjūčio mėn. 3 d., 9:05 val. ryto, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko didėjam nuliūdime dukrė Elizabeth Freund, sūnus Anthony V. Mikutis, 2 anūkai Stephen Freund su žmona Lorraine, ir Michelle Mikutis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonio žmona buvo a.a. Elizabeth. Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 v. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 6 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėta į St. John kapines, Montello, Wisconsin.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukrė, sūnus ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

A. + A.

LEONAS DEMERECKIS

Gyveno Phoenix, Arizona.

Mirė liepos mėn. 30 d., 1983 m., sulaukęs 42 metus amžiaus.

Gimė 1941 m. rugpjūčio mėn. 25 d., Lietuvoje.

Pasiliko didėjam nuliūdime: žmona Nora ir vaikai, tėvas Jonas ir brolis Vytautas.

A. + A. JUOZUI STRUNGIUI

mirus, nuosirdžiai užuojautą reiškia jo žmonai Marijai, dukrai Mildai, broliui Alfonsui, giminėms ir artimiesiems ir kartu liūdi

STASYS ABRAMAVIČIUS

MARIJA AUKŠTAITE

“ANT MARIJŲ KRAŠTO”,

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 psl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

Išsigypte vieno žymiausio anglų XIX šimt. rašytojo R. L. Stevensono

“SLĖPININGOS NOVELĖS”

Stevensonas laikomas tobuliausiu koki anglai turėjo stilistą. Jo novelės gyvos, pilnos įtampos ir neužmirštos. Jo kūryba patinka visokio amžiaus skaitytojams. Savo vaizduotė pavergia savo originalumu žavi suaugusius, savo stiliumi — senuosius. Visos trys kartos mėgta jo spalvingumą, ryžtumą ir poetinę drąsą. R. L. Stevensonas yra išgarsėjęs ir savo nuotykių romanu “Lobų sala”. “Slėpiningos novelės” išvertė Povilas Gaučys.

Knygos kaina su persiuntimu \$6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai pridėda 36 ct. valstijos mokesčio.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x N. G. Nyerges, Santa Monica, Calif., išspausdino Santa Monica "Evening Outlook" laikraštį laisvą, kaip Sofija Lisauskaitė išgelbėjo nacių okupacijos metu, rizi-kuodama savo gyvybę, mažą mergaitę Reginą, kuri vėliau ištekėjo už žydo Kab. Kai Kab šeima persikėlė į Ameriką, po ilgų pastangų atsikviėtė ir S. Lisauskaitė. Ji neseniai mirė ir Kab rūpesčiu buvo po pamaldų Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje palaidota katalikų kapinėse. Už meilę Kab šeimai atsimokėjo meile dėl Reginos Kab išgelbėjimo.

x Rimvydas Silbajoris sąžinės tematiką dabartinėje lietuvių ir rusų literatūroje svarstys Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 d. Tabor Farmoj, Sodus, Mich.

x Ginta Palubinskaitė, Jaunimo kongreso atstovė iš Los Angeles, dalyvavusi visuose kongreso renginiuose ir taip pat išrinkta į naująją Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdybą, penktadienį, rugpjūčio 12 d., ateitininkų sendraugių šeimų stovykloje kalbės apie Jaunimo kongreso uždavinių vykdymą.

x Atsparumą prarasi — sveikatos neteksi — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 v.p.p. Užkandis. Visi laukiami.

x Odos sveikata ir grožis — 618 Alvido radio paskaita šį sekmadienį 9:15 v.r. Sofijos Barkienės radio šeimos valandos metu.

x Dr. Elena Repšienė, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, šiomis dienomis išskrenda į Venecelą aplankyti savo brolio dr. Hermanavičio ir ten praleisti atostogas. Išvykdamas apsilankė "Drauge", įsigijo naujausių leidinių, grąžino laimėjimų šakneles ir paliko 10 dol. auką. Labai aciū.

x "LKDS Biuletėnis", rugpjūčio mėnesio nr. 43, pasiekė redakciją. Biuletėnis duodama šiek tiek informacijos apie krikščionių demokratų veiklą, išspausdinti sveikinimai sąjungos konferencijai. Būtų geriau, kad, užuot neigiamų pasi-sakymų, kurie užpildo net keturis iš dešimties puslapių, būtų duodama daugiau informacijos apie pačių krikščionių demokratų pozityvią veiklą, o ne kitų organizacijų nudėvėta kritika.

x Dr. Dana ir inž. Aleksas Vitkai, Palos Heights, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka dienasračiui. Labai aciū.

x Kristina G. Gražienė, R. Ph., Chicago, Ill., lietuviško žodžio rėmėja, atsiuntė 15 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x ARAS — Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.).

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.).

x Parduodu savo paruoštus CONDOMINIUM butus — 1 ir 2-jų miegamųjų. Prie Harlem Ave. ant 64-to Place. Marius Kiela — 737-1717. (sk.).

x Ses. Clemencia Kodytė, buvusi ilgametė Šv. Seimos vilos Lemonte administratorė, mokytoja, šiuo metu gyvenanti Šv. Kazimiero seserų centriniame vienuolyne, su savo dviem seserimis ir sva-niu aplankė "Draugo" redakciją, domėjosi spaus-tuvės darbais ir nauja spaudos technika. Ses. Clemencia yra augusi West Side lietuvių kolo-nijoje ir jaunystėje platinio "Draugą", todėl ir dabar ji nuolat jį skaito.

x "Bridges, Lithuanian-American Newsletter", liepos-rugpjūčio mėn. numeris, pasiekė redakciją. Šiame numeryje plačiai aprašytas Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą. Taip pat duoda žinių apie pasižymėjusią antropolo-gę dr. Birutę Gadikaitę ir jos darbus Borneo saloje su oran-gutangais, aktorę Laurą Sol-tis, muz. Aleksandrą Stanke-vičių ir kt. Redaguoja Damie Jonaitienė, Dalia Bulvičūtė ir Eduardas Vaičiulis.

x Į Mokytojų ir jaunimo studijų savaitę, kuri bus Dai-nauvoje, autobusas išeina rug-pjūčio 14 d., sekmadienį, 8:15 val. ryto nuo Jaunimo centro. Autobuse ir studijų savaitėje dar yra vietų. Iš Dainavos au-tobusas parvės rugpjūčio 21 d. tarp 4 ir 5 val. vak.

x "Technikos Žodis", nr. 2, duoda daug medžiagos apie Dariaus ir Girėno skrydį per Atlantą ir jų tragiškos mirties 50-tąją sukaktį. Gausiai iliustruotas šių lakūnų nuotraukomis, kurios šiuo metu spau-dose nematomos. Duodami atsiminimai skrydžio lūdininkų ir skrydžio aptari-mas. Taip pat yra daug infor-macijos apie technikos atradimus. Žurnalą redaguoja V. Jautokas su talkininkais.

x Dr. Edvardas Bubnys, kuris dėsto Illinois universi-te, Champaign, Ill., atstogas leidžia pas tėvus Chicagoje. Ta proga apsilankė "Drauge", įsigijo naujausių leidinių ir pa-liko auką spaudos stiprinimui. Labai aciū.

x Dr. Antanas Lipskis, La Grange Park, Ill., mūsų rėmė-jas, grąžindamas laimėjimų šakneles, atsiuntė ir 20 dol. auką. Labai aciū.

x Bronius Mačianskis, Chicago, Ill., Bruno Bakery savininkas, kartu su laimėji-mų šaknelėmis atsiuntė ir 30 dol. auką dienasračio paramai. Labai aciū.

x Dr. Adolfas Šlezas, Flossmoor, Ill., visuomenininkas, "Draugo" garbės pre-numeratorius, atsiuntė 20 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai aciū.

x "Draugo" administra-cija po pavykusios pirmos ekskursijos į Egiptą, Izraelį ir Graikiją, kuriai techniskus darbus atliko American Travel Service Bureau atstovas Aleksas Lauraitis, rengia ekskursiją 1984 m. rugpjūčio mėn. Ekskursija bus 18-ka dienų. Aplankys Fatimą, Liurdą, Madridą, Seviliją, Granadą, Paryžių ir kitas žymias vieto-ves. Smulkesnė informacija bus skelbiama "Drauge" ir gaunama American Travel Service Bureau. (pr.).

x Lietuvių Tauragės klu-bas kviečia visus atsilankyti į gegužinę, kuri įvyks rugpjūčio 14 d., 12 val. popiet Šaulių sa-lėje. Šokiams gros geras E. Knoll orkestras. (pr.).

x Balso metinė gegužinė įvyksta rugpjūčio 7 d., sekma-dienį, Jaunimo Centro patal-pose. Pradžią 12 val. Visi kvie-čiami dalyvauti ir paremti Balso šalpos darbą. Bus val-giai, baras, dovanų paskirsty-mai, muzika, šokiai ir kt. Jaunimo Centro kavinė bus Balso žinioje ir pradės veikti nuo 10 val. r. Įėjimas auka į gegužinę bei kavinę 1 dol. (pr.).

Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos Chicago skyriaus naujoji valdyba. Iš kairės: Juozas Zemaitis — informacijai, Joana Linkuvienė —

vicepirm., dr. Leonas Kriaučiūnas — pirm., Veronika Lenkevičienė — sek., ir Viktoras Mastis — izd. Nuotr. V. A. Račkauskos

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Kun. Leonas Klimas, gyvenęs Rockwell Center vyskupijoje, Shirley, N.Y., birželio 11 d. atšventė kunigystės 50 metų sukaktį. Jis buvo įšventintas Vilkaviškyje. Gimė 1907 m. sausio 9 d. Dar dirba pastoracinį darbą bent sekmadieniais, nors jau nuo 1978 m. yra pensijoje.

— Kun. Vytautas Piktur-na, ilgai buvęs Anglų Karalienės parapijos asistentas Brooklyne, N.Y., o dabar gyvenęs Floridoje, buvo išvykęs į Europą. Dabar kurį laiką pavadavo Apreiškimo parapi-jos kleboną kun. Joną Pakal-niškį, kuris ta proga pasinau-dojo išvykti atostogų.

— Jurgis Gimbutas, Arlington, Mass., "The Christian Science Monitor" laikraš-

x Viktoras ir Elzė Diminskiai, visuomenininkai, Chicago, Ill., su sūnumi, dukromis, žentais ir anūkais grįžo iš atostogų, kurias praleido visi kartu Minnesotės valstijoje tarp gražių ežerų. V. Diminskis daug metų dirbo "Drauge", kaip knygų platini-mo ir pardavimo vedėjas.

x Dr. Alina Domanskienė, Palos Park, Ill., mūsų garbės prenumeratorė, rėmėja, grąžino laimėjimų šakneles ir kartu pridėjo 20 dol. dienasračio paramai. Labai aciū.

x Ona Kulikauskienė, Chicago, Ill., mūsų rėmėja, atsiuntė 15 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai aciū.

x G. Podis, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir įsigijo tris laimėjimų knygytes už 15 dol. Labai aciū.

x Stasė Žemgulis, Petras Gruodis, J. Guobūzis, Elena Gaizutis, Chicago, Ill., grąžino laimėjimų šakneles, palin-kėjo "Draugo" renginių komi-teei geros sėkmės ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. dienasračio paramai. Labai aciū.

x Kun. Petras Patlaba, Hot Springs, Ark., Anna Ramas, Hickory Hills, Ill., L.F. Duda, Toronto, Kanada, P.J. Rulis, Beverly Shores, Ind., V. Chainauskas, Cicero, Ill., kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Visiems tariame nuoširdų aciū.

x Dr. Aleksas Zotovas, Zenonas Tamošauskas, D. Stonkus, E. Tribinevičius, Stasys Petokas, K. Tamošaitis užsisakė įvairių leidinių. K. Tamošaitis pridėjo ir auką. Labai aciū.

x Irena Mitkus, Dana Puodžiūnienė, Chicago, Ill., Vytautas Zdanys, Wethersfield, Conn., Isabelė Droski, Grand Rapids, Mich., J.V. Skendall, Greshaw, Pa., įvairiomis pro-gomis užsisakė leidinių, plokš-telių ir medžio drožinių.

čio rugpjūčio 3 d. laidoje išspausdintame laiške redakcijai klausia, kodėl viename straipsnyje apie Angolą tie, kurie kovoja už Angolos nepriklausomybę, vadinami "sukilėliais" ("rebels"), o ne laisvės kovotojais ("freedom fighters"). Jis taip pat klausia, kodėl šių laisvės kovotojų pastangomis iš komunistų at-gautosios zonos vadinamos "išlaisvintomis" tik kabutėse, o ne išlaisvintomis (be kabučių), kuo jos iš tikrųjų ir yra.

VOKIETIJOJE

— Juozas Nevulis yra gi-męs 1923 m. gegužės 15 d. Džukijoje. Taigi šiemet baigė 60 metų. Gyvena Miesau mieste. Daugelį metų vadovauja Lietuvių Bendruomenės apylinkei. Tarnauja amerikiečių darbo kuopose. Išauginio penkis sūnus. Jis yra "Kario" žurnalo atstovas Vokietijoje.

KANADOJE

— Asta Kličiūtė ir Linas Staškevičius, abu iš Mont-realio, birželio 11 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimą. Abu jaunieji yra lietuviškos veiklos dalyviai. Asta buvo veikli skautė ir "Gintaro" ansamblio narė, Linas taip pat priklausė "Gintaru", buvo skautas ir lituanis-tinės mokyklos ilgametis mokytojas. Moterystę pala-imino jaunojo pusbrolio kun. J. Staškus iš Mississauga, Ont., pasakydamas ir prasmingą pamokslą. Jaunujų tėvai Ina ir Algis Kličiai, Danutė ir Bronius Staškevičiai yra taip pat lietuviškos veiklos nariai. Jaunieji Asta ir Linas Staškevičiai poestuviniui kelionei išvyko į Meksiką.

— Daneta Stankevičiūtė ir Albertas Skučas buvo su-tuokti Aušros Vartų par-bažnyčioje Verdun, Que., birželio 18 d. Šv. Mišias laikė ir moterystę palaimino kun. J. Kubilius. Giedoją sol. Gina Čapkauskienė, vargonais gro-jant jaunosios pusbroliui Alek-sandrui Stankevičiui. Vestuvinėse vaišėse jaunuosius pasitiko jų tėvai Valerija ir Liudas Stankevičiai, Sofija ir Juozas Skučai. Vestuvės buvo pagal visas lietuviškas tradicijas. Svečių buvo iš visos Kanados, taip pat iš Kalifornijos, Chicago ir kt. Povestu-vinei kelionei jaunieji Daneta ir Albertas Skučai išskrido į Ispaniją.

— Prisiškėlimo parapijos bažnyčioje Toronto liepos 17 d. buvo iškilmingos pamaldos Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso atstovams. Mišias laikė svečiai iš Brazilijos prel. P. Ragažinskas ir kun. P. Urbaitis, iš Toronto — parapijos klebonas kun. A. Simanavičius. Pamokslą pasakė kun. A. Grauslys iš Chicago. Giedoją "Volungės" choras, vadovau-jamas D. Viskontienės. Po pa-maldų buvo jaunosios vaišės pa-parpijos salėje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

LIET. KARIUOMENĖS KURĖJŲ SAVANORIŲ VEIKLA

Nedaug jau kūrėjų savano-rių gyvų liko visame pasaulyje. Didžiausias jų skyrus įsi-kūrė Chicagoje, bet ir tų likusių eiles negailėstingas lai-kas sparčiai retina, senatvė ir ligos jėgas silpnina. Betgi kar-tą į metus, į susirinkimą jie atvyksta, dažnai vaikų ar vai-kaikių atvežami. Šis metinis skyrus narių susirinkimas vyko naujoje vietoje, būtent J. ir A. Vasiukevičių maloniai pasiūlytame jų namų įreng-tame pusrūsyje.

Susirinko mažiau negu dešimtukas narių, bet susirinki-mo darbotvarkė vykdoma, tiksliai, prisilaikant s-gos įsta-tų. Sustojimu ir susikaupimu prisimenama metų eigoje mi-rusius narius, taip pat ir žuvisius kautynėse, kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Valdybos nariai daro praneši-mus iš veiklos, kur kada daly-vauta su s-gos vėliava, koks yra kasos stovis ir kita.

Buvo naujos skyrus val-dybos rinkimai. Išrinkti J. Betkauskas, J. Jankauskas, J. Tamulis. Susirinkimui bai-giantis, iškilo labai jau aktua-lus klausimas, kas neš savano-rių vėliavą Vasario 16-tos dienos ir kitų iškilmų proga, kai likusių savanorių jėgos iš-seks? Šis klausimas taip ir li-ko neišspręstas. Metinis sus-mas, kaip ir visada baigtas himnu.

Po susirinkimo buvo vaišės, jau daug kartų Vasiukevičių

savanoriams paruoštos. Jie jau įsikiuoja į pastovius savanorių mēcenatus, už ką nariai jiems yra dėkingi. Vai-šėse dalyvavo vietos ramovė-nų skyrus pirmininkas J. Juškaitis ir istorikų dr-jos pirmininkė Al. Rūgytė.

J. T.

DOVANOS PED. INSTITUTUI

Šimet kol kas Pedagoginio lituanistikos instituto biblio-tekai knygų ir žurnalų aukojo šie asmenys: dr. Jurgis Gim-butasis, Vacius Prižgintas, Al-gimanto Mackaus knygų lei-dimo fondas (Gintautas Vėžys), dr. Alf. Šešplaukis — Tyruolis, Stefanija Pročkienė, Stasė Gritėnienė, Kazys Gai-zutis, gen. konsulė Juzė Dauž-vardienė (dr. Petro ir Juzės Daužvardžių vardu), Kazė Baumilienė, Antanas ir Anas-tazija Tamošaitiai, Juozas Di-lysis, Marija Baravykienė, kun. Klementas Kašinskas, O. P., dr. J. A. Račkauskas, Jonas Dainauskas, Gražina Bičiū-naitė — Santoski, Jonas Vincius, Agnė Šuopienė, dr. Tomas Remeikis, Kazimieras Baltramaitis, Antanas Tite-nis, kun. Juozas Vaišnys, S. J., Ona Karosienė, rašyt. Ana-tolijus Kairys, dr. Kazys Pem-kus, Juozas Grauzinis, dr. Liu-das Zizas.

Pedagoginis lituanistikos institutas nuoširdžiai dėkoja šioms aukotojoms už dozon-umą ir paramą lituanistiniam švietimui.

I.

CHICAGOS ŽINIOS

VARGUOMENEI PAGALBA

Iš surinktų Chicago katali-kų bažnyčiose lėšų šešioms varguomenės grupėms buvo padalinta 104,000 dol. Skirta paremti užmojus, kuriuos vykdydami patys užsidirbtų pragyvenimą.

MERO SKOLA

Chicago meras Washing-tonas birželio 30 d. dar turėjo 154,708 dol. skolos — nesumo-kėtų rinkiminių išlaidų.

KAS BUS POLICIJOS VADAS

Chicago policijos taryba merui Washingtonui pasiūlė tris kandidatus į policijos va-do postą. Iš jų du juodukai, vienas pusiau ispanų, pusiau lenkų kilmės: F. Rice, 56 m., R. Nimocks, 54 m., ir M. L. Rodri-guez, 47 m. Dabar laikinai ei-

DARBO SUTARČIŲ DERYBININKAS

Meras Washingtonas pa-skyrė advokatą R. Laner, 50 m., miesto advokatu ir vyriausiu derybininku darbo sutar-čių atvejais.

SPIEGEL NESIKELS

Spiegel bendrovė, kurios centras yra Chicagoje, yra ketvirta savo didumu paštu prekiaujanti bendrovė JAV-se. Ji turėjo planus savo centrą iš-kelti iš Chicago, ieškodama geresnių sąlygų, bet dabar susitarė su šoferių unijos dar-bininkais ir paskelbė, kad pasiliks Chicagoje.

MERĖS FINANSAI

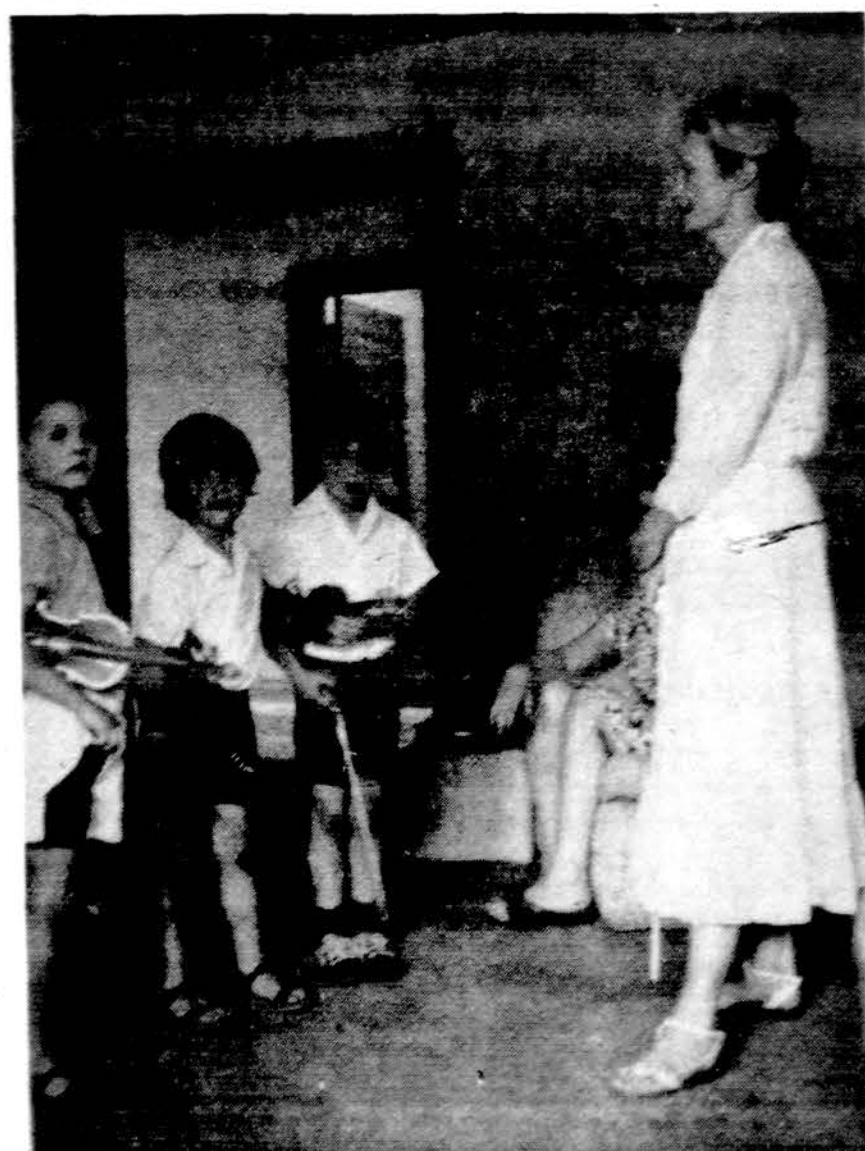
Buvusi merė J. Byrne baigė savo tarnybą Chicago miesto tūrėdamos rinkiminės kampanijos nuostolių 270,000 dol., o Cook apskr. demokratų partija dėl tų rinkimų liko skoloje arti milijono dolerių. Byrne vyras Jay McMullen už sa-vo darbus ir patarimus per praėjusius metus yra gavęs 166,000 dol.

MOKYKLŲ DEFICITAS

Chicago mokyklų va-dovybė privarėsi autobusų bendrovėms už vaikų ve-žiojimą per mokslo metus tu-rėjo išlaidų arti 4 mil. dol. daugiau, negu biudžete buvo numatyta, ir dabar turi sun-kumų apmokėti sąskaitas.

DEMONSTRAVO ROTUŠEJE

Apie 200 demonstrantų, ispanų kilmės, rugpjūčio 1 d. triukšmavo Chicago miesto rotušėje, reikalaudami darbo. Demonstracijos kilo ryšium su 180 mil. dol. kainuosiančia "Presidential Towers" staty-ba netoli miesto centro. Ispa-nų kilmės chigagiečiai įstiki-nę, kad tiems darbams jų permažai priimta ir reikė pro-testą merui Washingtonui.

Dalis Suzuki smuikinių su Donna Ross koncertavė Vaikų karnavale Aiteitinkų namuose Lemonte.